

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПА-
МІЖ САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА
САВЕЦКАГА БУДАЎНІЦТВА

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЕ ССР

30 КРАСАВІКА 1929 г.

№ 4 (63)

V-ты год ВYДАНЬНЯ

ВYДАНЬНЕ
КІРАЎНІЦТВА СПРАЎ СНК
І ЭКАНАМІЧНАЙ НАРАДЫ БССР
МЕНСК — 1929

Надрукавана ў друкарні
Беларускага Дзяржаўнага
—) В ы д а в е щ т в а (—
Заказ 2442. — 5.000 экз.
Галоўлітбел 1415.

З Ъ М Е С Т.

	<i>Стар.</i>
1. Пастанова Эканамічнай Нарады пры СНК БССР пра мерапрыемствы для пашырэння вырабу будаўнічых матарыялаў.	5
2. Пастанова Эканамічнай Нарады пры СНК БССР пра ўстанаўленне норм кошту аднаго куба—мэтра рабочага жылішчнага, школьнага і больнічнага будаўніцтва для акруг БССР	6
<i>Дадатак. Нормы</i>	7
3. Тлумачэнне Н. К. Працы БССР пра афармленне звальнення і выдачы выхадное дапамогі асобам, якія зволены РСІ за відавочную безгаспадарнасць, бюрократызм і валакіту	11
4. Пастанова Н. К. Працы БССР пра выплату выхадное дапамогі і пра дачу адпускоў асобам, што паступаюць у навучальныя ўстановы.	—
5. Пастанова Н. К. Працы і Н. К. Юстыцы БССР пра парадак ужывання арт. 336 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу	12 ✓
6. Пастанова Н. К. Працы БССР пра парадак дачы дадатковых дапамог асобам, што атрымваюць персанальныя пэнсіі	13
7. Пастанова Н. К. Працы БССР пра скасаванне абержніка свайго за 25 студзеня 1929 г. № 7 „Пра звальненне за парушэнне правілаў унутранага парадку“.	—
8. Пастанова Н. К. Працы БССР пра змену пастановы свае за 17 сакавіка 1928 г. № 17 „Пра тэрміны выплаты зарплаты“	—
9. Пастанова Н. К. Працы БССР пра скасаванне пастановы свае за 12 красавіка 1927 г. № 53 „Аб умовах працы на будаўнічых работах“	14 ✓
10. Пастанова Н. К. Працы БССР пра змену арт. 1 пастановы НКП і НКУС БССР за 18 красавіка 1927 г. № 56 „Аб парадку разгляду канфліктаў, якія ўзнікаюць пры ўжыванні наймае працы ў раённых і сельскіх мясцовасцях“.	—
11. Пастанова Н. К. Працы БССР пра нагляд за катламі.	—
12. Пастанова Н. К. Працы, Н. К. Унутраных Спраў і Н. К. Юстыцы БССР пра грашовыя сумы, на якія ня можа быць звярочана спагнанне штрафаў, што накладваюцца ў адміністрацыйным парадку	15
13. Наказ Н. К. Асвецы БССР пра парадак карыстання чарговымі адпачынкамі ў культурна-асветных установах БССР	16
14. Пастанова Н. К. Асвецы БССР пра зацверджанне палажэння „аб Камітэтах Садзейнічання пры ўстановах сацыяльнага выхавання“	18
<i>Дадатак. Палажэнне</i>	—
15. Абержнік Н. К. Юстыцы БССР пра змаганне з парушэннямі працоўнай дысцыпліны ў прадпрыемствах і ўстановах	21
16. Абержнік Н. К. Юстыцы БССР пра тэрміновае вырашэнне ў судовых органах і ў судовых выканаўцаў спраў, звязаных з спагнаннем запазычанасці па сістэме сельска-гаспадарчай капярацыі	22
17. Інструкцыя Н. К. Унутраных Спраў БССР пра парадак ажыццяўлення пастановы ЦВК і СНК БССР за 23 лютага 1929 г. „Пра аплату жылых памяшканняў у гарадох БССР“	23
18. Абержнік Н. К. Унутраных Спраў і Н. К. Юстыцы БССР пра наданне права органам міліцыі і крымінальнага вышуку непрыняцця для дзянняў спраў аб дробных крадзяжох маёмасці з прадпрыемстваў і ўстановаў	26
19. Загад Начальніка Адміністрацыйнай Управы НКУС—Начальніка Міліцыі і Крымінальнага Вышуку БССР пра абвешчэнне інструкцыі пра парадак падліку і выдаткавання штрафных сум, што спаганяюцца за незаконны выраб, хаванне і збыт спірытусавых напіткаў і аб парадку ўтварэння хавання, выдаткавання і падліку спецыяльных сродкаў на палепшанне быту міліцыі і адлічэнняў ад штрафных сум	27
<i>Дадатак. Інструкцыя</i>	28
20. Абержнік Н. К. Унутраных Спраў БССР пра адказнасць дворнікаў і рабочых камунальнага гаспадаркі за парушэнне абавязковых пастановаў і пра ачыстку двароў, вуліц і плошчаў ад бруду і сьмецця	30

21. Санітарныя правілы будавання, абсталявання і ўтрымання сталовых грамадзкага харчавання ў БССР	31
22. Санітарныя правілы для адчынення і ўтрымання малочных і сыра-масла-робных прадпрыемстваў у БССР	34
22. Санітарныя правілы аб пахаванні памёршых	37
24. Абежнік Н. К. Фінансаў і Н. К. Сацыяльнага Забясцёчання БССР пра ўжываньне пастановы СНК БССР за 1 красавіка 1929 г. (прат. пасядж. СНК БССР № 85 за 1929 г.) „Пра парадак выдачы дапамог непрацаздольным членам сем'яў асоб, прызваных у Чырвоную Армію“	38
25. Пастанова Н. К. Гандлю БССР пра ўстанаўленьне гранічных адпускных цэн на абутак вырабу мясцовай нетрэставанай прамысловасьці БССР	—
26. Абежнік НКПрацы БССР пра падачу ў НК Працы і яго мясцовыя органы справаздачы аб стане броні падлеткаў у вытворчых прадпрыемстваў на 1 мая 1929 г.	40

ПАПРАЎКА.

У Бюлетэні СНК БССР № 1 (60) за 1929 г. у пастанове Н. К. Працы БССР „Пра абвяшчэньне ставак зароботнай платы для ўстаноў мясцовага бюджэту на 1928-29 бюджэтны год“ трэба зрабіць наступныя папраўкі:

- стар. 6. Загадчыкам народных дамоў у сельскіх мясцовасьцях з 1 студзеня 1929 г. не 55 руб., а 50 руб.
- стар. 8. Пасьля слоў „Старшыня АВК у Менску, Гомелі і Віцебску“ уставиць прапушчанае: „Старшыні АВК іншых акруг—143 руб. у месяц“.
- стар. 10. Тэхнічным сакратаром народных судоў у іншых мясцовасьцях трэба паказаць, замест 50 і 40 руб., 50 і 45 руб.

1. Пастанова Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР

пра мерапрыемствы для пашырэння вырабу будаўнічых матарыялаў.

Для пашырэння вытворчасці будаўнічых матарыялаў у 1929 годзе Эканамічная Нарада пры СНК БССР, на падставе пастаноў СНК СССР за 9/III—і 2/IV 1929 году (прат. за № № 8/295 і 10/297) паста-
на ў л я е:

1. Прыняць да ведама, што ВСНГ БССР прыняты захады да поўнага выпאўнення плану будаўніцтва цагляных заводаў, вызначаных плянам на 1928-29 год.

Прапанаваць акруговым выканаўчым камітэтам прыняць рашучыя захады да свачасовага і поўнага выканання праграмы будаўніцтва цагляных заводаў, намечаных плянам на 1928-29 г.

2. Прапанаваць ВСНГ БССР і акруговым выканаўчым камітэтам фарсыраваць будаўніцтва цагляных заводаў з такім разьлікам, каб яшчэ ў 1928-29 годзе магчыма было атрымаць частку прадукцыі.

Адносна колькасці цэгля, якая павінна быць выпушчана яшчэ ў бягучым будаўнічым сезоне, даручыць ВСНГ БССР даць адпаведную дырэктыву як па лініі рэспубліканскай, так і мясцовай прамысловасці.

3. Даручыць ВСНГ БССР неадкладна ўстанавіць у ВСНГ і ў акруговых і раённых выканаўчых камітэтах колькасць бязьдзейных прадпрыемстваў па вырабу будаўнічых матарыялаў і перадаць іх на працягу месяца бясплатна прамысловым каперацыйным арганізацыям, якія яднае Белсампрамсаюз, з усім іх прамысловым інвэнтаром і абсталяваннем.

4. Не падлягаюць перадачы прамысловай капярацыі тыя з бязьдзейных прадпрыемстваў, пуск якіх прадугледжваецца вытворчымі праграмамі рэспубліканскай і мясцовай прамысловасці ў бягучым годзе.

5. Абавязаць Белсампрамсаюз зрабіць тэрміновыя захады да хутчай прыёмкі гэтых прадпрыемстваў, пуску іх у ход і максымальнага скарыстання прадукцыі іх для бягучага будаўнічага сезону.

6. Вызваліць у 1928-29 годзе арцелі, якія яднае Белсампрамсаюз, ад уплаты арэнды за кар'еры і дзялянкі зямлі, дадзеныя ім для здабывання і вырабу будаўнічых матарыялаў (цэгля, чарапіцы, вапны, пяску, гравія, гліны, камня, крэйды і інш.).

7. Прыняць да ведама, што для фінансавання саматужных прамысловых арцеляў выдзяляецца Белсампрамсаюзам 136 тысяч рублёў з уласных сродкаў і што Белсельбанк дае крэдыт у суме 25 тысяч рублёў.

Даручыць ВСНГ БССР абмеркаваць пытаньне адносна магчымасці фінансавання Белсампрамсаюза ў суме 150 тысяч рублёў з сваіх сродкаў і свае прапановы ў тыднёвы тэрмін падаць у Эканамічную Нараду.

8. Даручыць ВСНГ праверыць вытворчы плян Белсампрамсаюза па цаглянай вытворчасці на бягучы год і ўзмацніць нагляд за выкананнем яго.

Старшыня Эканамічнай Нарады
пры СНК БССР *М. Карклін.*

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў
і Эканамічнай Нарады БССР *В. Крывіцкі.*

15 красавіка 1929 г.
г. Менск.

2. Пастанова Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР

пра ўстанаўленне норм кошту рабочага жылішчнага, школьнага і больнічнага будаўніцтва для акруг БССР.

Эканамічная Нарада пры СНК БССР п а с т а н а в л я е:

1. У асноўным зацвердзіць на 1928-29 г. распрацаваныя Камітэтам па будаўніцтву нормы кошту кубамэтра рабочага жылішчнага, школьнага і больнічнага будаўніцтва і правілы іх ужывання, даручыўшы яму канчаткова іх адрэдагаваць і, удакладніўшы, надрукаваць для кіравання будаўнічымі арганізацыямі, прыняўшы пад увагу дырэктывы аб зніжэнні будаўнічага індэксу і ітогаў кошту мінулага году.

2. Запрапанаваць усім будуючым арганізацыям і будаўнічым канторам, дзяржаўным, каперацыйным і акцыйным таварыствам з пераважным удзелам дзяржаўнага і каперацыйнага капіталу прыняць патрэбныя захавы, каб фактычны кошт паказанага ў арт. 1 гэтае пастановы будаўніцтва 1928-29 г. не перавышаў устаноўленых гэтай пастановаю нормаў.

3. Памянутыя ў арт. 1 нормы кошту зьяўляюцца гранічнымі для кожнай акругі. Падвышэнне кошту будаўніцтва звыш устаноўленага па нормах можа быць дазволена цэнтральнымі арганізацыямі праводзячым будаўніцтва арганізацыям толькі ў выключных выпадках, якія не залежаць адзабудушчыкаў (напрыклад: умовы грунту, замена дэфіцытных галоўнейшых будаўнічых матарыялаў больш дарагімі, дальнасьць гужавой перавозкі матарыялаў ад водных ці чыгуначных шляхоў), па заключэннях адпаведных кіраўніцтваў будаўнічага кантролю аб неабходнасці такога падвышэння.

У тых-жа выключных выпадках могуць быць павялічаны Камунальным Банкам разьмеры крэдытавання будаўніцтва па заключэннях належных кіраўніцтваў будаўнічага кантролю.

4. У паасобных выпадках, пры наяўнасці асабліва льготных умоў для данага будаўніцтва, не прадугледжаных законам (напрыклад, атрыманне на льготных умовах, звыш прадугледжаных законам, матарыялаў, рабочай сілы, перавозных сродкаў і інш.), устаноўленыя гэтай пастановаю нормы кошту, а таксама разьмеры крэдытавання павінны быць, па заключэннях мясцовых кіраўніцтваў будаўнічага кантролю, адпаведна зніжаны.

Старшыня Эканамічнай Нарады
пры СНК БССР *М. Карклін.*

Сакратар Эканамічнай Нарады
пры СНК БССР *В. Крывіцкі.*

2 красавіка 1929 г.
г. Менск.

Нормы кошту аднаго кубамэтра рабочага жылішчнага, школьнага і больнічнага будаўніцтва і правілы іх ужывання ў 1928-29 г.

1. На 1928-29 г. для рабочага жылішчнага, школьнага і больнічнага будаўніцтва ўстанаўляюцца:

а) для асноўных цагляных будынкаў, крытых жалезам, на каменным падмурку, з драўлянымі паміжпаверхавымі перакрыццямі, з вадаправодам і каналізацыяй (дваравой), з пячным ацяпленнем (кахляныя печы), з унутранай і знадворнай атынкаўкай, з унутранай электраправодкай;

б) для будынкаў драўляных (рубленых) з 22 см. круглага лесу, крытых жалезам, на каменным падмурку з пячным ацяпленнем, без вадаправоду і каналізацыі (дваравой), без унутранага і знадворнага атынкавання сьцен, а таксама і без знадворнай абшыўкі і афарбоўкі, ніжэйнаступныя нормы (ліміты) кошту кубамэтра будынкаў:

НАЗВА А КРУГ	Каменныя		Драўляныя		УВАГА.
	Руб.	К.	Руб.	К.	
Менская	21	40	15	50	Ліміты гэтыя ўстанаўляюцца для арганізацый, якія карыстаюцца льготамі па рабочаму жылішчаму будаўніцтву.
Віцебская	21	40	14	—	
Гомельская	21	40	14	—	
Магілёўская	21	40	14	—	
Бабруйская	20	—	14	—	
Аршанская	20	—	14	—	
Мазырская	20	—	14	—	
Полацкая	20	—	14	—	

Увага 1. Для акруг Бабруйскай, Аршанскай, Мазырскай і Полацкай у ліміты для каменных пабудов не ўваходзіць кошт работ па пабудове вадаправоду і каналізацыі.

Увага 2. У памянёныя вышэй ліміты ўваходзіць кошт неабходнага знадворнага ўпарадкавання (пляніроўка плошчы вучастку, якая не перавышае 4-х разовай плошчы забудовкі, упарадкаваньне пешаходных сьцежак на вучастку, агароджа па праезду, вароты, форткі).

Увага 3. У вышэйпамянёныя ліміты ня ўключан разьмер вытворчага рыску і прыбылі пры правядзеньні работ падрадным спосабам.

2. Для школьнага будаўніцтва паказаныя ў п. 1 ліміты прымаюцца з зьніжэньнем на 10% супроць жылішчнага будаўніцтва.

3. Для больнічнага будаўніцтва паказаныя ў п. 1 ліміты прымаюцца з надбаўкай да 20% супроць жылішчнага будаўніцтва.

4. У выпадку, калі ў каменных будынках некаторыя з паказаных вышэй відаў санітарна-тэхнічнага абсталяваньня адсутнічаюць, то нормы зьніжаюцца ў наступных разьмерах:

пры адсутнасьці вадаправоду—на 3,25%,

пры адсутнасьці каналізацыі—на 3,25%.

5. Пры пабудове ў каменных шматпаверхавых блочных будынках цэнтральнага ацяплення замест пячнага з выцяжной вентыляцыяй, нормы падвышаюцца на 8%.

6. Пры наяўнасці ў драўляных будынках вадаправоду і каналізацыі (дваровай) нормы ацэнак падвышаюцца:

	Для 2-га паверху	Для 1-га паверху
пры пабудове вадаправоду . . .	на 3,5%	на 4,5%
„ „ каналізацыі . . .	на 3,5%	на 4,5%

7. Пры ўстаноўцы ў кожнай кватэры ванны ацэнка падвышаецца на 5%, пры меншай колькасці ваннах ацэнка адпаведна зніжаецца.

8. Пры пабудове знадворнага далучэння вадаправоду і каналізацыі нормы падвышаюцца, у залежнасці ад мясцовых умоў, але ня звыш як на $\frac{1}{2}$ %.

Увага. У выпадку неабходнасці падоўжання вулічнай магістралі, калі такая не даходзіць да вучастку, кошт работ па яе падоўжэнню падвышае ліміты ў залежнасці ад мясцовых умоў.

9. Для будынкаў мяшаных канструкцый (часткова каменных, часткова драўляных) ліміты вызначаюцца асобна для каменных часцей і асобна для драўляных, паводле ўстаноўленых для кожнага роду будаўніцтва норм.

10. Ліміты для пабудовы іншых відаў палегчанай канструкцыі, з ужываннем новых будаўнічых матэрыялаў, устанаўляюцца з падлікам фактычнага зніжэння кошту іх параўнальна з асноўнымі канструкцыямі па заключэнню мясцовых кіраўніцтваў будаўнічага кантролю, з падачай каштарысных вылічэнняў.

11. Кошт першагадовага рамонту, патрэба якога з'явілася прычынай ужывання сырога лесу, а таксама кошт асадачнага рамонту, уключаючы атынкаўку і абшыўку, у паказаныя ліміты ня ўключаны.

Ацэнка кошту гэтых работ ўстанаўляецца па даных належачых кіраўніцтваў будаўнічага кантролю дадаткова да норм кошту, але ў размеры ня звыш 1% для каменных будынкаў і $1\frac{1}{2}$ % для драўляных.

12. Пры пабудове звычайных асобных знадворных будынкаў—пакватэрных прыбудов (пуняў, sklepaў, памыйных ям і ўборных) ліміты павялічваюцца наступным чынам:

а) для драўляных жылых дамоў пасялковага тыпу на пакватэрныя прыбудовы дабаўляецца да 7% кошту данага дому;

б) для каменных гарадзкіх і такіх-жа пасялковых (двухпаверхавых і вышэй)—на пакватэрныя прыбудовы дабаўляецца 3%;

в) для асобнага індывідуальнага ці дробна-групавога жылішчнага будаўніцтва пры аднапаверхавых драўляных і каменных жылых дамах на пакватэрныя прыбудовы дабаўляецца да 8%;

г) пры пабудове ў сутарэннях асобных аддзяленняў для дроў—на пакватэрныя прыбудовы дабаўляецца 1%.

Пры гэтым трэба падаваць у кожным асобным выпадку праекты рысункаў і тлумачэнняў з довадамі патрэбы такіх прыбудов.

13. Ліміты для сутарэнняў у шматпаверхавых дамах, абсталяваных катламі цэнтральнага ацяплення і драўлянымі пунямі (пры наліччы дравяных кухонных ачагоў), устанаўляюцца ў размеры 40% ацэнкі куб. мэтра асноўнай пабудовы, пры чым пабудова памяшканняў для дроў і інш. у сутарэнні дазваляецца на плошчы, выходзячы з разліку плошчы апошніх, напрыклад, па 7—9 кв. мэтр. на кожную кватэру.

14. Калі ў паўсутарэннях будуюцца жылыя памяшканні, а ў сутарэннях—клубы, сталовыя, ванныя, пральні, абсталяванне цэнтраль-

нага ацяплення з поўнай унутранай абробкай па тыпу верхніх паверхаў жылога дому (з дазволу Будаўнічага Кантролю), то ліміты для іх устанаўляюцца па норме ўсяго жылога дому бяз зьніжэння, за выключэннем толькі кацельнай, якая ацэньваецца паводле арт. 13.

15. Кубатура будынку вызначаецца памнажэннем плошчы будынку па знадворнаму абводу 1-га паверху (вышэй цокаля) на вышыню будынку, лічачы вышыню ад сярэдняй адзнакі сплянйраванай паверхні зямлі (ці ходніка), якая прылягае да перымэтру будынка, да падлогі паддахавага памяшканьня, пры адсутнасці сутарэння і пры вышыні цокаля, не перавышаючай 0,7 мэтра.

Увага 1. Пры наліччы сутарэння ці паўсутарэння вышыня іх вымяраецца ад падлогі да сярэдняй адзнакі сплянйраванай паверхні зямлі (ходніка), а вышыня самага будынку лічыцца ад тэй-жа сярэдняй адзнакі сплянйраванай паверхні зямлі (ходніка) да падлогі паддахавага памяшканьня.

Увага 2. Ліміты для мансарднага паверху ўстанаўляюцца як для драўляных будынкаў і аб'ём яго вызначаецца памнажэннем плошчы па знадворнаму аб'ёму сцяны яго на сярэднюю вышыню ад падлогі да верхняй плошчы перакрыцця.

Увага 3. Кубатура цёплых часцей будынку, якія выступаюць далей першага паверху, уключаецца ў агульны аб'ём будынку.

Увага 4. У драўляным будаўніцтве знадворныя лесвічныя клеткі і іншыя халодныя будынкi з абшыўнымі сценамі ў кубатуру будынка ня ўключаюцца.

16. Ровень падлогі 1-га паверху, пры адсутнасці паўсутарэння ці сутарэння павінен быць ня менш 71 см. ад сярэдняй адзнакі паверхні зямлі, якая прылягае да перымэтру будынку, але ня ніжэй 30 см. ад вышэйшай адзнакі. Калі патрэбна, у звязку з вялікімі спадамі, пабудаваць цокаль вышэй 70 см. ад сярэдняй адзнакі, нормы захоўваюць сілу пры ўмове вызначэння кубатуры будынкаў з разліку умоўнай вышыні цокаля ў 70 см.

17. Пры вызначэнні лімітаў аднаго кубаметра жылой пабудовы прыняты пад увагу наступныя ўмовы:

а) вышыня жылога памяшканьня ад падлогі да столі прынята ў 3 мэтры;

б) таўшчыня перакрыццяў—0,35 мэтра;

в) вышыня цокаля—0,70 мэтра (гранічная).

Увага. Для больнічнага і школьнага будаўніцтва, пры павялічэнні вышыні памяшканьня, ліміты павялічваюцца на 1,5% на кожныя 10 см. дадатковай вышыні.

18. Для забяспечання, у мэтах эканамічнасці і рацыянальнасці пляніроўкі, пэўнай плошчы кватэры на адзінку аб'ёму ўсяе пабудовы пры праектаванні дазваляюцца ніжэйпаказаныя максымальныя суадносіны аб'ёму пабудовы да карыснай плошчы, суадносіны жылой плошчы да карыснай і суадносіны кубатуры да жылой плошчы:

а) Аб'ёмныя каэфіцыенты (суадносіны кубатуры да карыснай плошчы):

Карысн. плошча кват.	Да 40,0 кв. мэтр.	Да 50,0 кв. мэтр.	Да 60,0 кв. мэтр.	Да 70,0 кв. мэтр.	Ад 70,0 кв. мэтр. і звыш.
Для шматпаверх. блочнага каменнага дому	4,85	4,80	4,75	4,70	4,65
Для двухпаверх. блочнага драўлянага дому	4,55	4,50	4,45	4,40	4,35
Для аднапаверх. драўлянага дому	4,15	4,10	4,05	4,00	—

Увага 1. Для каменнага блочнага дому з лікам кватэр у паверху менш 8-мі, аб'ёмныя каэфіцыенты па ўсіх адпаведных графах табліцы павялічваюцца супроць паказаных:

пры 6 кватэрах у паверху—на 1%

„ 4 „ „ „ — „ 2%

„ 2 „ „ „ — „ 4%

Увага 2. У драўляным блоку з 2-мя кватэрамі ў паверху аб'ёмныя каэфіцыенты супроць паказаных павялічваюцца ва ўсіх адпаведных графах табліцы на 1%.

Увага 3. Аб'ёмныя каэфіцыенты, паказаныя ў гэтым артыкуле, абумоўлены таўшчынёй знадворных цагляных сьцен у 0,64 мэтры; у выпадку ужывання новых і палегчаных канструкцый з больш тонкімі знадворнымі сьценамі аб'ёмныя каэфіцыенты адпаведна зьніжаюцца.

Увага 4. Пры наяўнасьці ў доме больш 2-х кватэр на адну лесьвіцу аб'ёмныя каэфіцыенты, якія ўстанаўляюцца гэтым артыкулам, зьніжаюцца:

пры 3-х кватэрах на адну лесьвіцу—на 2%

„ 4-х „ „ „ „ — „ 2½%

Увага 5. Для аднапаверхавых дамоў палегчаных канструкцый, пры таўшчыні знадворных сьцен да 0,40 мэтр., ужываць нормы, паказаныя для аднапаверхавых драўляных блокаў, з падвышэньнем іх да 5%.

б) Суадносіны жылой плошчы да карыснай:

Карысная плошча кватэры	Да 40,0 кв. мэтр.	Да 50,0 кв. мэтр.	Да 60,0 кв. мэтр.	Да 70,0 кв. мэтр.	Ад 70,0 кв. мэтр. і звыш.
-------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---------------------------------

Суадносіны жылой плошчы да карыснай ад..... да.....

Для шматпаверх. блочн. дому з цэнтральным ацяпленьнем	0,70—0,80	0,65—0,70	0,70—0,75	0,70—0,75	0,75—0,80
Таксама з пачным ацяпленьнем, а таксама для драўлянага аднапаверхавага дому	0,65—0,70	0,65—0,70	0,70—0,75	0,70—0,75	—

Увага 1. У выпадку адсутнасьці ў кватэры ваннага пакою нормы, пачынаючы з 3-й графы, зьніжаюцца на 4%.

Увага 2. У тэрмін „жылая плошча“ ўваходзіць сума плошчаў жылых пакояў, за вылікам плошчы пячэй і карэнных комінаў.

Увага 3. У тэрмін „дапаможная плошча“ ўваходзіць плошча кухні, перадпакояў, карыдораў, уборнай, ваннай і кладовых, за вылікам плошчы пячэй і карэнных комінаў.

Увага 4. У тэрмін „карысная плошча“ ўваходзіць сума жылой і дапаможнай плошчаў. У карысную плошчу ня ўключаюцца ўнутраныя сьцены і перагародкі, а таксама лесьвіцы, пераходы з вуліцы да лесьвіц у першым паверху шматпаверхавых дамоў і халодныя сені ў аднапаверхавых дамах.

в) Суадносіны кубатуры да жылой плошчы:

Карысная плошча кватэры	Да 40,0 кв. мэтр.	Да 50,0 кв. мэтр.	Да 60,0 кв. мэтр.	Да 70,0 кв. мэтр.	Ад 70,0 кв. мэтр. і звыш.
Аб'ёмныя каэфіцыенты ад.....да.....					
Для шматпаверх. блочнага каменнага дому	6,90—6,40	7,40—6,85	6,80—6,30	6,75—6,30	6,20—5,80
Для двухпаверх. блочнага драўлянага дому	7,00—6,50	6,95—6,40	6,30—5,90	6,30—5,80	—
Для аднапаверхавага драўлян. дому .	6,40—5,95	6,30—5,85	5,80—5,40	5,70—5,30	—

Увага. Для паказаных вышэй аб'ёмных табліц „а“ і „б“ вылічэнне аб'ёму будынкаў робіцца памнажэннем плошчы будынку па знадворнаму абмеру на вышыню кожнага паверху з уключэннем шматпаверхавага перакрыцця (ад чыстай падлогі ніжэйшага паверху да чыстай падлогі наступнага паверху) ці на агульную вышыню ўсіх паверхаў (ад падлогі ніжэйшага паверху да падлогі паддахавага памяшкання).

Старшыня Прэзідыуму Камітэту па Будаўніцтву
пры Эканамічнай Нарадзе БССР А. Гэйнэ.

2 красавіка 1929 г.
г. Менск.

Члены Прэзідыуму Камітэту: { О. Краўцэ.
Кавалёў.

3. Тлумачэнне Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра афармленне, звальнення і выдачы выхадное дапамогі асобам, якія звалены РСІ за відавочную безгаспадарнасьць, бюракратызм і валакіту.

Народны Камісарыят Працы БССР тлумачыць:

1. Асобы, якія звалены РСІ за відавочную безгаспадарнасьць, бюракратызм і валакіту ў парадку пастановы ЦВК і СНК БССР за 14 ліпеня 1927 г. „Пра пашырэнне праў РСІ“ (З. З. БССР 1927 г. № 32, арт. 161), ня маюць права на атрыманне выхадное дапамогі.

2. Звальненне робіцца ў такіх выпадках адміністрацыяй прадпрыемства альбо ўстановы на падставе адпаведнае пастановы РСІ.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР Я. Мяркулаў.

Сакратар НК Працы БССР А. Круглік.

24 студзеня 1929 г.
№ 3.

4. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра выплату выхадное дапамогі і пра дачу адпускоў асобам, што паступаюць у навучальныя ўстановы.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

І. Рабочыя і служачыя, якія пасылаюцца партыйнымі, прафэсіянальнымі і савецкімі органамі ў навучальныя ўстановы, калі трэба пакі-

нуць месца працы пры паступленьні ў навучальную ўстанову, атрымоўваюць пры скасаваньні працоўнага дагавору выхадную дапамогу ў разьмеры двухтыднёвага заробку, калі яны працавалі ў гэтым прадпрыемстве альбо ўстанове ня менш двух месяцаў.

II. Усе рабочыя і служачыя, дапушчаныя мандатнаю камісіяю да прыёмных іспытаў у Камуністычны Унівэрсытэт БССР імя ў. І. Леніна, атрымоўваюць двухмесячны водпуск для падрыхтоўкі з захаваньнем сярэдняга заробку па сваёй пасадзе, незалежна ад таго, які час яны працавалі ў гэтым прадпрыемстве альбо ўстанове. Чарговы і дадатковы водпуск (арт. арт. 114 і 115 Кодэксу Законаў аб Працы) даецца гэтым асобам незалежна ад паказанага ў гэтым арт. водпуску.

III. З паказанымі ў арт. II асобамі працоўны дагавор касуецца, калі яны прыняты ў Камуністычны Унівэрсытэт, з выплатаю ім выхадное дапамогі паводле арт. I гэтае пастановы.

IV. З часу выданьня гэтае пастановы касуецца пастанова НКПрацы БССР за 2 кастрычніка 1925 г. „Аб выплаце выхадное дапамогі асобам, што паступаюць у навучальныя ўстановы“ (Бюлетэнь СНК БССР 1925 г., № 6).

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў*.

Сакратар Народнага Камісарыяту Працы БССР *А. Круглік*.

5 лютага 1929 г.

№ 9.

5. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы і Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

пра парадак ужываньня арт. 336 ГПК.

Прымаючы пад увагу, што на падставе арт. 436 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу БССР (З. З. БССР 1929 г., № 4, пастан. 20) паказаныя ў пунктах „а“ і „б“ гэтага артыкулу абмежаваньні не пашыраюцца на ўзнагароды, устаноўленыя спэцыяльнымі законамі, народныя камісарыяты Працы і Юстыцыі БССР пастанаўляюць растлумачыць, што спэцыяльнымі законамі, на якія паказвае арт. 336 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу, зьвяўляюцца наступныя:

1) пастанова ЦВК і СНК Саюзу ССР за 7 сакавіка 1927 г. „Пра парадак выдачы заахвочваючае ўзнагароды асобам кіраўнічага персаналу дзяржаўных прадпрыемстваў і акцыйных таварыстваў (паявых таварыстваў) з пераважным удзелам дзяржаўнага капіталу“ (З.З. СССР 1927 г. № 16, арт. 167) і

2) пастанова СНК Саюзу ССР за 4 чэрвеня 1927 г. „Аб заахвочваючай ўзнагародзе гандлёвых служачых дзяржаўных і каперацыйных прадпрыемстваў, а таксама акцыйных таварыстваў (паявых таварыстваў) з пераважным удзелам дзяржаўнага і каперацыйнага капіталу“ (З. З. СССР 1927 г. № 34, арт. 357).

Народны Камісар Працы БССР *К. Бэнэк*.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР і

Ст. Пам. Пракурора Рэспублікі *С. Гохман*.

29 сакавіка 1929 г.

№ 19.

6. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра парадак дачы дадатковых дапамог асобам, што атрымоўваюць персанальныя пэнсіі.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

1. Асобы, што атрымоўваюць персанальныя пэнсіі ў парадку артыкулаў 28—34 „Палажэння аб дзяржаўным забеспячэнні непрацаздольных членаў сямей вайскоўцаў, інвалідаў вайны і некаторых іншых катэгорый асоб, няздольных да працы“ (З. З. БССР 1925 г. № 45, арт. 352) і маюць права на пэнсію ў парадку сацыяльнага страхавання, карыстаюцца правам на атрыманьне ад страхавых органаў усіх дадатковых дапамог, паводле арт. 1 правілаў Саюзнага Савету Сацыяльнага Страхавання пры НКП СССР за 13 студзеня 1927 г. № 8 („Изв. НКП“ 1927 г., № 5), на агульных падставах з асобамі, на якіх пашыраецца поўнае страхаваньне.

2. Для атрыманьня дадатковых дапамог асобы, што атрымоўваюць персанальную пэнсію, павінны падаць пэнсійную кніжку, выдадзеную НК Сац. Забяспечаньня з адзнакай аб тым, што гэтая асоба мае права на пэнсію ў парадку сацыяльнага страхавання.

Намесьнік Народнага Камісара Працы БССР—

Начальнік Галоўнае Управы Сацыяльнага
Страхавання БССР *Я. Мяркулаў.*

6 красавіка 1929 г.
№ 20.

Сакратар НК Працы БССР *Ф. Ніканораў.*

7. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра скасаваньне абешнікаў свайго за 25 студзеня 1929 г. № 7 „Пра звальненьне за парушэньне правілаў унутранага парадку“.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

3 прычыны выданьня СНК СССР пастановы за 6 сакавіка 1929 г. „Пра меры да ўзмацненьня працоўнае дысцыпліны“ („Изв. ЦИК СССР і ВЦИК“ за 7 сакавіка 1929 г.) скасаваць свой абешнік за 25 студзеня 1929 г. № 7 „Пра звальненьне за парушэньне правілаў унутранага парадку“ (Бюл. СНК 1929 г. № 2).

6 красавіка 1929 г.
№ 21.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў.*
Сакратар НК Працы БССР *Ф. Ніканораў.*

Узгоднена з Н. К. Фінансаў БССР—адносьнік
за 2/IV 1929 г. № 2104—1.

8. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра зьмену пастановы свае за 17 сакавіка 1928 г. „Пра тэрміны выплаты зарплат“.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе запісаць п. „а“ арт. 2 пастановы свае за 17 сакавіка 1928 г. № 17 „Пра тэрміны выплаты зарплат“ (Бюл. СНК 1928 г. № 3) у наступнай рэдакцыі:

„а) ва ўсіх функцыянальных установах народнае асьветы, работнікам міліцыі і кримвышуку ў гарадох—1 і 16 кожнага месяца“.

6 красавіка 1929 г.
№ 22.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў.*
Сакратар НК Працы БССР *Ф. Ніканораў.*

9. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра скасаваньне пастановы свае за 12 красавіка 1927 г. № 53 „Аб умовах працы на будаўнічых работах“.

У сувязі з выданьнем інструкцыі НКП СССР за 30 сакавіка 1929 г. „Пра парадак ужываньня пастановы ЦВК і СНК СССР за 4 красавіка 1928 г. „Аб умовах працы на будаўнічых работах“ (газэта „Труд“ за 4 красавіка 1929 г.) Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе скасаваць пастанову сваю за 12 красавіка 1927 г. № 53 „Аб умовах працы на будаўнічых работах“ (Бюл. СНК 1927 г. № 8).

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў.*

Ст. Праўн. Інспектар НКП БССР *Х. Гольдзінберг.*

15 красавіка 1929 г.

№ 23.

Узгоднена з НК Унутраных Спраў БССР—
адносьнік за 8/IV 1929 г. № 1510.

10. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра зьмену артыкулу 1 пастановы НКП і НКУС БССР за 18 красавіка 1927 г. № 56 „Аб парадку разгляду канфліктаў, якія ўзьнікаюць пры ўжываньні наймовае працы ў раённых і сельскіх мясцовасьцях“.

Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе запісаць арт. 1 пастановы Народнага Камісарыяту Працы і Народнага Камісарыяту Унутраных Спраў БССР за 18 красавіка 1927 г. „Аб парадку разгляду канфліктаў, якія ўзьнікаюць пры ўжываньні наймовае працы ў раённых і сельскіх мясцовасьцях“ (Бюл. СНК 1927 г. № 12) так:

„Канфлікты, якія ўзьнікаюць у прадпрыемствах, установах і гаспадарках, дзе працуе ня менш пяці рабочых і служачых, вырашаюцца ў агульным парадку, устаноўленым „Правіламі пра міравы, пасрэдніцкі і судовы разгляд працоўных спрэчак“ (З. З. СССР, 1928 г. № 56, арт. 495).

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў.*

Сакратар НК Працы БССР *Ф. Ніканораў.*

15 красавіка 1929 г.

№ 24.

11. Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра нагляд за катламі.

Каб скарыстаць для нагляду за катламі перапынак у працы катлоў для рамонту альбо прамыўкі і для адхіленьня паўторнага перапынку іх працы, ад чаго прадпрыемствы і ўстановы маюць шкоду, Народны Камісарыят Працы БССР пастанаўляе:

1. Усе прадпрыемствы і ўстановы, што прыпыняюць работу катлоў для прамыўкі альбо рамонту, павінны за 10 дзён да перапынку паведаміць аб гэтым адпаведную акруговую камэру інспекцыі працы, далучаючы весткі па наступнай форме:

- 1) назва і адрас прадпрыемства;
- 2) сыстэма і тып катла, праца якога прыпыняецца;
- 3) для чаго прыпыняецца праца катла (для прамыўкі, рамонту і інш.);

2. Калі праца катла прыпыняецца для прамыўкі яго, то трэба паказаць:
  - а) калі мяркуецца пачаць прамыўку (месяц і дзень);
  - б) калі мяркуецца скончыць прамыўку.
3. Калі кацёл трубчаты альбо лакамабіль, тыпу паравозу, то паказаць: ці будуць вымацца дымагарныя трубы ці не, калі будуць вымацца, то ці ўсе часьці.
4. Калі праца катла прыпыняецца для рамонт, то паказаць:
  - 1) які мяркуецца зрабіць рамонт: наладжэньне латак, зьмена дымагарных труб і інш.;
  - 2) калі пачнецца рамонт (месяц і дзень) і працяжнасьць яго.
5. Асобы, што парушаюць гэтую пастанову, прыцягваюцца да адказнасьці ў парадку адміністрацыйным альбо крымінальным, паводле арт. 139 і 200 Крымінальнага Кодэксу БССР.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў.*

Сакратар НКПрацы БССР *Ф. Ніканораў.*

17 красавіка 1929 г.

№ 25.

12. Пастанова народных камісарыятаў Працы, Унутраных Спраў і Юстыцыі БССР

пра грашовыя сумы, на якія ня можа быць зьвернута спаганьне штрафаў, што накладваюцца ў адміністрацыйным парадку.

У адпаведнасьці з арт. 23 пастановы „Пра парадак накладаньня адміністрацыйных пакараньняў“ (З. З. БССР 1928 г. № 17, арт. 160) і арт. 6 пастановы ЦВК і СНК СССР за 2 студзеня 1929 г. „Пра мерапрыемствы па змаганьні з парушэньнем законадаўства аб працы“ (З. З. СССР 1929 г. № 4, арт. 31) народныя камісарыяты Працы, Унутраных Спраў і Юстыцыі БССР п а с т а н а в л я ю ц ь:

1. Пры прымусовым спаганьні штрафаў, што накладваюцца ў адміністрацыйным парадку, апроч штрафаў за парушэньні законадаўства аб працы (п. 2), не дазваляецца браць штрафы з наступных сум:
  - а) з належачай рабочым і служачым зароботнай платы;
  - б) з сум, якія выплачваюцца ў парадку сацыяльнага страхаваньня і забяспечаньня;
  - в) з сум, якія выдаюцца сялянскімі камітэтамі ўзаемадапамогі ў якасьці дапамогі і пазычак;
  - г) з сум, якія выдаюцца пры камандыроўках паводле пастановы ЦВК і СНК СССР за 14 студзеня 1927 г. „Пра службовыя камандыроўкі ў межах СССР“ (З. З. СССР 1927 г. № 4, арт. 42);
  - д) з сум, якія выдаюцца пры перамяшчэньнях паводле пастановы ЦВК і СНК СССР за 9 лістапада 1927 г. „Пра кампэнсацыі пры пераводах і пры найманьні на работу ў іншыя мясцовасьці“ (З. З. СССР 1927 г. № 55, арт. 660);
  - е) з выхадной дапамогі, якая выплачваецца пры званьненьні;
  - ж) з сум, якія выплачваюцца як кампэнсацыя за нескарыстаны водпуск;
  - з) з сум, што выплачваюцца за амартызацыю начыньня, якое належыць рабочым (арт. 85 Код. Зак. аб Працы), за спецыяльную вопратку і тлушчы (арт. 86, 141 і 142 Код. Зак. аб Працы).
2. Пры прымусовым спаганьні штрафаў, што накладваюцца ў адміністрацыйным парадку за парушэньні законадаўства аб працы, не дазваляецца браць штрафы толькі з тых сум, якія пералічаны ў п. 1 гэтай пастановы пад літарамі г, д, е і ж.

3. З выданьнем гэтай пастановы касуецца пастанова народных камісарыятаў Працы, Унутраных спраў і Юстыцыі БССР за 31 студзеня 1925 г. „Пра недапушчэньне спяганьня штрафаў, што накладваюцца ў адміністрацыйным парадку за невыкананьне выдаваемых ва ўстаноўленым парадку абавязковых пастановаў, з некаторых сум, што выдаюцца працоўным“ (З. 3. БССР 1925 г. № 17, арт. 145).

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Д. Захарава.*

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР *Я. Кроль.*

17 красавіка 1929 г.
№ 26.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР *С. Гохман.*

13. Наказ Народнага Камісарыяту Асьветы БССР

пра парадак карыстаньня чарговымі адпачынкамі ў культурна-асьветных установах БССР.

1. Адпачынкi даюцца на працягу ўсяго году ўсім працаўнікам, акрамя інструктароў, выхавальнікаў і пэдагагічнага пэрсаналу, якім адпачынак павiнен быць дадзены ў час летніх канікул.

2. Інспэктары акруговых інспэктарыятаў народнае асьветы, гарадзкія і раённыя інспэктары народнае асьветы карыстаюцца месячным адпачынкам.

Працаўнікі з ненармаваным рабочым днём апарату НК Асьветы і вышэйшых навучальных устаноў карыстаюцца трохтыднёвым адпачынкам, усе іншыя працаўнікі, за выключэньнем тэхнічных працаўнікоў фізычнае працы вышэйшых навучальных устаноў, карыстаюцца 2-х тыднёвым адпачынкам.

3. У наступных навучальных установах пэдагагічны і выхавальніцкі склад мае права на адпачынак тэрмінам на 2 месяцы, тэхнічны склад (у вышэйшых навучальных установах толькі тэхнічныя працаўнікі фізычнай працы)—на адзін месяц: у чатырохгадовых (першая ступень) працоўных школах, сямёхгодках, школах другой ступені, Цэнтральнай Дасьледчай Школе, паказальных школах пры пэдагагічных тэхнікумах і БДУ, агульнаадукацыйных курсах, спэцыяльных клясах пры 7-годках, школах сялянскай моладзі, дзіцячых дамох, калёніях і гарадках, у Беларуска-Дзяржаўным Унівэрсытэце, Беларускай Дзяржаўнай сельска-гаспадарчай Акадэміі імя Кастрычнікавай Рэвалюцыі, Камуністычным Унівэрсытэце імя Леніна, Беларуска-Дзяржаўным Вэтэрынарным Інстытуце, рабфаках, Менскім Вячэрнім Рабочым Унівэрсытэце, палітэхнікумах, тэхнікумах, 2-гадовых настаўніцкіх курсах, прафшколах, школах фабзавучу і навучальна-практыкавальных майстэрнях, у савецкіх партыйных школах і вячэрніх школах усіх тыпаў.

4. Загадчыкі пералічаных у 3-м пункце ўстаноў, за выключэньнем загадчыкаў-настаўнікаў аднакамплектавых школ і загадчыкаў двух- і чатырох-камплектавых школ, карыстаюцца двума месяцамі адпачынку, як і пэдагагічны склад, толькі ў тым выпадку, калі гэтаму не перашкаджае адміністрацыйна-гаспадарчая праца па ўстанове (грунтоўны рамонт, рэарганізацыя ўстановы і інш. прычыны); у апошніх выпадках адміністрацыйны склад мае права на адзін месяц адпачынку.

Увага 1. Пытаньні аб тым, якім тэрмінам адпачынку могуць карыстацца загадчыкі ўстаноў у адпаведнасьці з гэтым пунктам, вырашаюцца Народным Камісарыятам Асьветы БССР, акруговымі інспэктарамі народнае асьветы або раённымі інспэктарамі народнае асьветы па прыналежнасьці пасьля ўзгадненьня з адпаведным прафэсіянальным саюзам.

5. У дзіцячых садох і ачагах выхавальнікі і загадчыкі ўстановы маюць адпачынак на паўтара месяца, а іншыя працаўнікі—на адзін месяц.

6. Ва ўстановах для дэфектыўных дзяцей (Інстытут Сацыяльнага Перавыхавання, Глуханямых, Разумова-адсталых, Школа Сьляпых і прыёмнікі-разьмеркавальнікі) загадчыкі ўстаноў, настаўнікі, выхавальнікі і важатыя пiанэр-атрадаў карыстаюцца двухмесячным адпачынкам, а іншыя працаўнікі—месячным.

7. Члены сэкцыі навуковых працаўнікоў, якія працуюць у Беларускам Дзяржаўным Музеі і яго аддзяленьнях, маюць права на двухмесячны адпачынак.

Іншыя працаўнікі Беларускага Дзяржаўнага Музею і яго аддзяленьняў, за выключэньнем тэхнічных, маюць права на месячны адпачынак, а тэхнічныя працаўнікі на адпачынак у 20 дзён.

Тэхнічны склад і тыя працаўнікі, якія маюць права на адпачынак на 1 месяц, скарыстоўваюць яго з 1-га па 31-е ліпеня, на які тэрмін Музей і яго аддзяленьні зачыняюцца.

Дазорца Музею і адзін працаўнік у яго аддзяленьнях атрымліваюць адпачынак раней ці пазьней паказанага ў папярэднім пункце тэрміну, каб у час агульнага адпачынку мець бязупынны нагляд за музейнымі каштоўнасьцямі.

8. Члены сэкцыі навуковых працаўнікоў, якія працуюць у Беларускай Дзяржаўнай Бібліятэцы, маюць права на 2-х месячны адпачынак.

Іншыя працаўнікі Беларускае Дзяржаўнае Бібліятэкі, а таксама агульна-даступных бібліятэк, хат-чытальняў, клюбаў і народных дамоў, за выключэньнем тэхнічнага складу, маюць права на адзін месяц адпачынку, а тэхнічны склад—на 20 дзён.

Працаўнікі Беларускае Дзяржаўнае Бібліятэкі карыстаюцца адпачынкам у тэрмін з 1-га ліпеня па 30 жніўня, на які час прыпыняюцца ранішнія зьмены ў абедзвюх чытальнях.

9. Інструктары дзіцячых дамоў, гарадоў, калёній, што знаходзяцца ва ўсіх мясцовасьцях, апроч гарадоў, і інструктары ўсіх устаноў для дэфектыўных дзяцей карыстаюцца двухмесячным адпачынкам, інструктары ўсіх іншых школьных устаноў карыстаюцца адным месяцам адпачынку, а рэшту вольнага ад заняткаў часу павінны выкарыстаць для агляду і рамонту інструмэнтаў і прыладаў і для забясьпечаньня майстэрняў патрэбнымі матэрыяламі.

10. Працаўнікі тэатраў: дырэктары тэатраў, адміністратары тэатральных будынкаў, артысты, працаўнікі хору, балету, аркестру, паказчыкі і працаўнікі, што абслугоўваюць сцэну (бутафары, рэквізытары, парыкмахары, краўцы, электра-тэхнікі, работнікі сцэны) маюць права на адзін месяц адпачынку, рэшта працаўнікоў—на два тыдні.

11. Загадчыкі ўстаноў павінны да 1 мая скласьці калэндарны плян (узгоднены з мясцкомам) карыстаньня чарговымі адпачынкамі і вывесіць ва ўстанове да ведама працаўнікоў, а таксама адзначаць у актах (ф. № 5) аб уходзе ў адпачынак і аб звароце з яго.

12. Адпачынкi павінны быць выкарыстаны ўсімі працаўнікамі у натуре і з гэтай прычыны кампэнсаваць грашыма нявыкарыстаныя адпачынкi забараняецца.

13. З выданьнем гэтага наказу касуецца наказ Народнага Камісарыяту Асьветы БССР „Аб парадку карыстаньня чарговымі адпачынкамі ў культурна-асьветных установах БССР“ за 10 мая 1928 г. № 6285.

Нам. Народнага Камісара Асьветы БССР *С. Слонім.*

Сакратар НК Асьветы БССР *Ю. Савіч.*

14. Пастанова Народнага Камісарыяту Асьветы БССР

пра зацьверджаньне палажэньня „Аб камітэтах садзейнічання пры ўстановах сацыяльнага выхаваньня“.

Народны Камісарыят Асьветы БССР п а с т а н а ў л я е:

1. Зацьвердзіць далучанае да гэтага палажэньне „Аб камітэтах садзейнічання пры ўстановах сацыяльнага выхаваньня“.
2. Даручыць загадчыкам пералічаных у палажэньні культурна-асьветных устаноў безадкладна прыступіць да арганізацыі камітэтаў садзейнічання, дзе іх няма.
3. З дня арганізацыі камітэтаў садзейнічання ліквідаваць бацькоўскія камітэты.

Нам. Народнага Камісара Асьветы БССР *С. Слонім.*

Сакратар Н. К. Асьветы БССР *Ю. Савіч.*

15 красавіка 1929 г.

Дадатак.

Палажэньне аб камітэтах садзейнічання пры ўстановах сацыяльнага выхаваньня.

І. Агульная частка.

1. У мэтах згуртаваньня навокал устаноў сацыяльнага выхаваньня грамадзкасьці, садзейнічання належнай пастаноўцы навуцальна-выхаваўчай працы, палепшаньня матарыяльнага дабрабыту і фактычнага правядзеньня ў жыцьцё абавязковага навучаньня пры ўстановах сацыяльнага выхаваньня могуць быць арганізаваны камітэты садзейнічання.

2. Камітэты садзейнічання арганізуюцца як па ініцыятыве самой установы, так і па ініцыятыве савецкіх і грамадзкіх арганізацый і ўстаноў, а таксама па ініцыятыве бацькоў вучняў.

3. Камітэты садзейнічання арганізуюцца на год, у пачатку навуцальнага году.

4. Для правядзеньня выбараў у камітэты садзейнічання ўстановы склікаюць агульныя сходы бацькоў дзяцей данай установы, прадстаўнікоў партыйных, савецкіх і прафэсійных арганізацый, а таксама і грамадзян (рабочых, сялян-беднякоў, батракоў і сярднякоў), жадаючых падтрымаць матарыяльную базу ўстановы.

Увага. У камітэт садзейнічання могуць быць абраны толькі тыя грамадзяне, якія маюць выбарчыя правы, паводле Канстытуцыі БССР.

5. У склад камітэтаў садзейнічання ў гарадох і паселішчах гарадскога тыпу ўваходзіць 9—13 чалавек:

- а) загадчык установы,
- б) прадстаўнік ад гарадскога ці местачковага савету,
- в) прадстаўнік ад больш буйных прадпрыемстваў у раёне ўстановы,
- г) прадстаўнік ад райкому ЛКСМ,
- д) 3—7 прадстаўнікоў ад агульнага сходу бацькоў,
- е) прадстаўнікі ад дзіцячых самаарганізацый (арганізацыі піанэраў, самакіраваньня),
- ж) прадстаўнік ад Жан. Аддзелу альбо жанчын-дэлегатак.

6. У сельскіх мясцовасцях камітэты садзейнічання складаюцца з 7—9 чалавек:

- а) загадчыка ўстановы,
- б) прадстаўніка ад сельскага савету,
- в) прадстаўніка ад капярацыі,
- г) прадстаўніка ад сялянскае ўзаемадапамогі,
- д) 1—3 прадстаўнікоў ад агульнага сходу бацькоў,
- е) прадстаўніка ад дзіцячых самаарганізацый (арганізацый піанэрскіх, самакіравання),
- ж) прадстаўніка ад ячэйкі ЛКСМБ.

7. Камітэт садзейнічання абірае з свайго складу старшыню, сакратара і скарбніка.

Увага. Загадчык установы зьяўляецца намесьнікам старшыні камітэту.

8. Сьпіс выбраных членаў камітэту падаецца на зацьверджаньне раённаму (гарадзкому) інспэктару народнай асьветы.

II. Абавязкі камітэтаў садзейнічання.

9. У абавязкі і задачы камітэту садзейнічання ўваходзіць:

а) дапамагаць установе ў пастаноўцы працоўнага выхаваньня і складаньня навокал установы актыву з рабочых і працоўнага сялянства, улічваючы і скарыстоўваючы думкі і прапановы піанэрскіх арганізацый і самакіраваньня вучняў у галіне палепшаньня навучальна-выхаваўчай працы установы,

б) адшуканьне дадатковых сродкаў для палепшаньня дабрабыту навучальнай установы,

в) садзейнічаньне рэгулярнаму выпаўненьню з боку насельніцтва дагавораў гаспадарчага характару на карысьць навучальнай установы,

г) дапамога ўстанове ў высвятленьні матарыяльнага стану бацькоў пры ўстанаўленьні платы за навучаньне, пры разьмеркаваньні сродкаў на дапамогу бяднейшым дзецям,

д) садзейнічаньне бесперабойнаму вядзеньню заняткаў і сваечасоваму пачатку і сканчэньню навучальнага году,

е) садзейнічаньне ўцягненьню дзяцей батракоў і беднаты ў школы, уцягненьню дзяўчат у школы, дзіцячыя сады і ачагі,

ж) папаўненьне школьнага фонду беднаты і дапамога ў арганізацыі пры школе інтэрнату і падвозу дзяцей у школу,

з) дапамога фарпостам і вучнёўскім самакіраваньням у арганізацыі гарацых сьнеданьняў у часе заняткаў,

і) арганізацыя мерапрыемстваў па распаўсюджваньню пэдагагічных ведаў сярод бацькоў,

к) уцягненьне насельніцтва ў справу ажыццяўленьня ўсеагульнага абавязковага навучаньня шляхам арганізацыі: а) лекцый і дакладаў у клубах і хатах-чытальнях з мэтай папулярызацыі ідэі ўсеагульнага абавязковага навучаньня; б) інфармацыі прэсы; в) пастаноўкі спектакляў; г) ўстанаўленьня сувязі з грамадзкімі, прафэсійнымі і шэфскімі таварыствамі і г. д.

10. Два разы ў год камітэт робіць справаздачу аб сваёй працы на агульным сходзе бацькоў і дзяцей данай установы.

11. Камітэт садзейнічання праводзіць сваю работу па пляну, зацьверджанаму агульным сходам бацькоў.

III. Абавязкі і зьмест працы членаў камітэту садзейнічання.

12. Камітэты садзейнічання разьмяркоўваюць сваю працу паміж паасобнымі членамі, паводле іх жаданьня, выдзяляючы ў патрэбных выпадках камісіі.

13. Члены камітэтаў садзейнічання выкарыстоўваюць сходзі (ва ўстановах і прадпрыемствах, заводах, фабрыках, саўгасах і калгасах і інш.) для інфармацыі іх аб працы камітэту і для абмеркаваньня пытаньняў, якія стаяць перад камітэтамі для атрымання паказаньняў грамадзян на недахопы ў працы і пажаданьняў.

14. Члены камітэтаў садзейнічання павінны быць на пасяджэньнях камітэту і выконваць іх даручэньні.

Увага. У выпадку, калі член камітэту ня можа быць на пасяджэньні або выканаць яго даручэньне, павінен загадзя паведаміць аб гэтым камітэт.

15. Камітэт выдзяляе свайго прадстаўніка ў савет установы з правам пастаноўчага голасу.

16. Камітэт садзейнічання і агульны сход бацькоў, па меры патрэбы, заслухоўваюць даклады і інфармацыі загадчыка ўстановы аб працы і мерапрыемствах па арганізацыйна-гаспадарчай і навучальна-выхаваўчай справах.

17. Камітэт садзейнічання карыстаецца, па меры патрэбы, тэхнічным апаратам штампаў і пячаткай данай установы.

IV. Сродкі камітэтаў садзейнічання.

18. Адшуканьне дадатковых сродкаў у фонд палепшаньня матэрыяльнага дабрабыту ўстановы камітэт праводзіць шляхам: а) дабравольных перадаччых уносаў як з боку бацькоў дзяцей данай установы, так і з боку паасобных грамадзян; б) дабравольных уносаў з боку прафэсійных арганізацый, капярацыі, камітэтаў узаемадапамогі, шэф. таварыстваў і г. д.; в) дабравольных штомесячных адлічэньняў ад пэнсіі бацькоў-служачых; г) шляхам пастаноўкі спэтакляў, канцэртаў, лекцыяў.

19. Усе сродкі камітэту паступаюць у фонд дапамогі ўстанове і бяднейшым дзецям данай ўстановы і трацяцца выключна на палепшаньне дабрабыту установы: а) будаўніцтва, б) рамонт, в) арганізацыю майстэрняў, г) габінэтаў, д) інтэрнату, е) начлежкі, ж) гарачых сьнеданьняў, з) на дапамогу бяднейшым дзецям вопраткай, абуткам, падручнікамі і інш.

20. Агульны сход бацькоў устанаўляе дабравольныя адлічэньні ў фонд данае ўстановы (артыкул 13) і іншыя віды дапамогі: а) дастаўка апалу, будаўнічых матэрыялаў, в) вучняў з далёкіх населеных пунктаў, г) прадуктаў для гарачых сьнеданьняў на каляктыўных асновах.

21. Адказнасьць за выдаткаваньне сродкаў, якія зьбіраюцца камітэтам, ускладаецца на старшыню камітэту, загадчыка ўстановы і скарбніка.

22. Плян выдаткаваньня сродкаў старшыня камітэту ставіць на зацьверджаньне камітэту.

15. Абежнік Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

**пра змаганьне з парушэньнямі працоўнай дысцыпліны на прадпры-
емствах і ва ўстановах.**

*Усім акруговым пракурорам, старшыням акруговых судоў і стар-
шыням працэсій.*

За апошні час наглядаюцца выпадкі ўпадку працоўнай дысцып-
ліны, прагулы, хуліганства, п'янства і шэраг іншых зьявішч, шкодна
адбіваючыхся на працы прадпрыемстваў і ўстановаў.

Дырэктыўнымі органамі прыняты шэраг пастановаў, якія накіраваны
на барацьбу з гэтай шкодай, аднак судовыя і пракурорскія органы
не ў дастатковай ступені праводзяць гэтыя дырэктывы ў сваёй прак-
тычнай працы. Нельга абмяжоўвацца тым, што да прагульшчыкаў,
хуліганаў і іншых шкоднікаў савецкая грамадзкасьць адносіцца ад-
моўна і што ад іх адмяжоўваецца асноўная маса рабочых і служа-
чых. Неабходны таксама рашучыя меры сацыяльнай абароны супроць
паказаных шкоднікаў, як супроць сацыяльна-небясьпечных элементаў.

Народны Камісарыят Юстыцыі прапануе:

1. Пры разглядзе спраў аб званьненьнях за хуліганства, шкодніцтва
і сьвядомы падрыў працоўнай дысцыпліны не абмяжоўвацца толькі
адмовай ў аднаўленьні на працы, але і ўзбуджаць супроць віноўных
крымінальнае перасьледваньне па адпаведных артыкулах Кр. Код.
Сьледства па гэтых справах праводзіць у тэрміновым парадку, за орга-
нам суда разглядаць справы аб парушэньні працоўнай дысцыпліны,
бяз якога-б то ні было перавышэньня тэрмінаў, паказаных у арт. 58
пастановы ЦВК і СНК СССР за 29 жніўня 1928 г.

2. Разглядаць праступкі прагульшчыкаў, хуліганаў і шкоднікаў, па-
рушаючых працоўную дысцыпліну, хоць-бы і зробленыя адзін раз, як
праступкі асаблівай сур'ёзнасьці, прыроўненыя да шматразовых пару-
шэньняў правілаў унутранага парадку. Званьненьне прагульшчыкаў
і г. д. у гэтых выпадках прызнаваць правільным, хоць-бы яно з зна-
дворнага боку ня было ў дастатковай ступені аформлена. Аднак,
у гэтых выпадках належаць службовых асоб, якія ня выканалі па-
трабуемых законам фармальнасьцяў пры званьненьні, прыцягваць да
дысцыплінарнай або крымінальнай адказнасьці.

3. Пракуратуры ўзмацніць нагляд за дзейнасьцю адміністрацыйна-
гаспадарчых органаў, прадпрыемстваў і ўстановаў у галіне барацьбы
з парушэньнямі працоўнай дысцыпліны, прыцягваючы да адказнасьці
кіраўнікоў, якія патураюць і ня прымаюць патрэбных мер да пад-
няцьця працоўнай дысцыпліны.

4. Акруговым судом пры разглядзе спраў аб парушэньнях прац.
дысцыпліны ў касацыйным парадку на падставе сабраных матар'ялаў
прыстасоўваць арт. 56 пастановы ЦВК і СНК СССР за 29 жніўня
1928 г. у частцы вынясьленьня рашэньня па сутнасьці. Органам суду
прыняць меры да таго, каб больш характэрныя справы разглядаць на
прадпрыемствах па месцы парушэньня працоўнай дысцыпліны.

5. Органам Пракуратуры ўзмацніць удзел у разглядзе гэтых спраў
у судзе і кас. калегіях акрсудоў, лічачы гэты ўдзел абавязковым па
важнейшых з гэтых спраў.

6. Органам Пракуратуры ў бліжэйшы час праверыць выкананьне
біржамі працы п. 2 пастановы СНК СССР за 6 сакавіка г. г. на пад-
ставе канкрэтных паказаньняў па гэтым пытаньні, якія дадзены НК
Працы СССР (Изв. ЦИК СССР и ВЦИК, № 55, стар. 1, 1929 г.).

Старшыням акр. судоў праверыць зараз-жа, ці выканана пастанова СНК СССР за 6 сакавіка г. г. аб пераводзе работы працэсій на вячэрні час.

7. Выходзячы з таго, што кепскае абслугоўваньне рабочых мас, парушэньне норм па ахове працы, невыкананьне каляктыўных ўмоў у частцы, накіраванай да палепшаньня быту і працы рабочых, у значнай меры мае ўплыў на ўпадак працоўнай дысцыпліны і вытворчасьць працы, органам Пракуратуры ўзмацніць кантроль за выкананьнем гаспадарчымі органамі паказаньняў інспэкцыі працы па ахове працы і выкананьнем законаў аб ахове працы на прадпрыемствах.

8. Усім судовым і пракурорскім органам высветліць пытаньне аб падняцьці працоўнай дысцыпліны ў дакладах, выступленьнях і ў друку.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі
і Пракурора Рэспублікі БССР *С. Гохман.*

Пракурор па працоўных справах пры НКЮ *Б. Глезераў.*

30 сакавіка, 1929 г.

16. Абежнік Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

пра тэрміновае вырашэньне ў судовых органах і ў судовых выканаўцаў спраў, звязаных з спагнаньнем запазычанасьці па сыстэме сельска-гаспадарчай капярацыі.

Усім акруговым і народным судом.

У мэтах дакладнага выкананьня дырэктывы Ўраду аб забяспечаньні сваечасовага і поўнага паступленьня запазычанасьці па сыстэме сельска-гаспадарчага крэдыту (пастанова СНК БССР „Аб выплаце сялянскай запазычанасьці па сыстэме сельска-гаспадарчага крэдыту“, вынесеная на падставе пастановы СНК СССР за 22 лютага 1929 году, прат. № 7), Народны Камісарыят Юстыцыі, для пацьвярджэньня і дапаўненьня абежнікаў сваіх за 21 мая 1927 году № 38 і за 12 лютага 1929 г. № 11, прапануе наступнае:

1. Судовыя загады па справах аб спагнаньні няўнесеных у тэрмін пазычак у карысьць органаў сельска-гаспадарчага крэдыту выдаваць не пазьней, як праз сем дзён ад дня паступленьня ў суд заявы аб выдачы судовага загаду.

2. Усе іншыя грамадзянскія і крымінальныя справы, звязаныя з спагнаньнем запазычанасьці па сыстэме сельска-гаспадарчага крэдыту і з прыцягненьнем да адказнасьці ў крымінальным парадку службовых асоб, якія па нядбайнасьці ці няўважлівасьці ня ўжылі сваечасова ўсіх захадаў да спагнаньня выдадзеных пазычак, разглядаць паводле абежніку НКЮ за 1925 г. № 94 у чарговым парадку, а іменна: крымінальныя—у першую чаргу, у парадку літ. „а“ п. 1 паказанага абежніку, а грамадзянскія—у другую чаргу, у парадку літ. „б“ таго-ж пункту гэтага абежніку.

3. Ужываць сталы нагляд за судовымі выканаўцамі з тым, каб усе спагнаньні пазычак у карысьць органаў сыстэмы сельска-гаспадарчага крэдыту вытвараліся імі не пазьней, як праз 7 дзён ад дня паступленьня да іх спагнаньня.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР *С. Гохман.*

28 сакавіка, 1929 г.
№ 23.

Узгоднена з НКЮ, НКП БССР
і ЦСПСБ.

17. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў БССР

пра парадак ажыццяўлення пастановы ЦВК і СНК БССР
за 23 лютага 1929 г. „Пра аплату жылых памяшканняў
у гарадох БССР“.

На падставе арт. 26 пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР за 23 лютага 1929 г. „Пра аплату жылых памяшканняў у гарадох БССР“ і на адмену свае інструкцыі за 31 студзеня 1927 г. (Бюл. СНК БССР—1927 г. № 4), Народны Камісарыят Ўнутраных Спраў выдае наступную інструкцыю пра парадак ажыццяўлення паказанай вышэй пастановы ЦВК і СНК БССР.

1. Стаўкі кватэрнае платы паводле пастановы ЦВК і СНК БССР за 23-га лютага 1929 году ўстанаўляюцца ў кожным горадзе БССР пастановамі гарадзкіх саветаў і праводзяцца ў жыццё з 1-га красавіка 1929 г.

2. У пастановах аб кватэрнай плаце павінны быць паказаны:

а) асноўная норма кватэрнае платы за адзін квадратны мэтр жылой плошчы ў даным горадзе;

б) стаўкі кватэрнае платы для рабочых і служачых і іх сем'яў за наймаемыя памяшканні;

в) стаўкі кватэрнае платы для асоб, прыроўненых да рабочых і служачых;

г) стаўкі кватэрнае платы для асоб вольных прафэсій, для саматужнікаў і рамеснікаў;

д) стаўкі кватэрнае платы для непрацоўных катэгорый насельніцтва;

е) парадак вылічэння кватэрнае платы ў залежнасці ад умоў і якасці памяшканняў;

ж) адказнасць за незахаванне ставак кватэрнае платы.

3. Асноўная норма кватэрнае платы дакладна паказана для ўсіх гарадоў БССР у арт. 1 пастановы ЦВК і СНК БССР за 23 лютага 1929 г. і ня можа быць зменена пастановай гарсавету. Гэтая асноўная плата бярэцца за кожны квадратны мэтр карыснай жылой плошчы з рабочых і служачых, якія атрымваюць заробатную плату ў размеры ад 101 да 125 р. у месяц.

Увага. Адзін квадратны сажань прыроўніваецца да 4,55 квадратных мэтраў; у адпаведнасці з гэтым павінна быць пераведзена ранейшае вымярэнне ў квадратных сажанях на квадратныя мэтры.

4. Пры дапасаванні арт. 6 пастановы ЦВК і СНК БССР за 23 лютага 1929 года трэба мець на ўвазе, што пры вызначэнні кватэрных ставак з рабочых і служачых, што атрымваюць больш 125 р. у месяц, прымаецца пад увагу увесь іх заробатак, які яны атрымліваюць за працу на працягу іх нармальнага працоўнага дня, значыць—8 гадз. для фізычнае працы, 6 гадз. для разумовай і канцылярскай працы, а для педагагічнага персоналу ўсіх тыпаў школ мінімальная норма рабочага дня, устаноўленая пастановай СНК БССР за 9-га ліпеня 1925 г. (З. З. БССР 1925 г., № 37, арт. 332). Такім чынам, у гэты заробатак ня ўключаецца звышмерны прыработак, літаратурны і педагагічны заробатак рабочых і служачых і нагрузка асоб, што аплачваюцца па тарыфу адказных палітычных работнікаў, паводле пераліку

Нар. Кам. Працы. Паказаныя ў гэтым пераліку работнікі аплачваюць кватэрную плату, выходзячы з ставак: аднесеныя да 17 разраду плацяць з сумы 122 руб., аднесеныя да 16 разраду — з сумы 109 р. 60 кап., да 15 разраду — з сумы 102 р. 17 кап., да 14 разраду — 94 р. 55 кап. у гарадох Менску, Віцебску і Гомелі — у астатніх-жа гарадох на 10% ніжэй.

Асобы, што атрымоўваюць спецыяльныя стаўкі і тыя, што працуюць у ўстаноўлены час у некалькіх прадпрыемствах альбо ўстановах па сумяшчальнасьці і да сваёй асноўнай стаўкі атрымліваюць у дадатак спецыяльную аплату для заахвочваньня ў рабоце (З. З. СССР 1927 г., № 16, арт. 167), альбо плату процантамі, аплачваюць кватэру з усяго свайго месячнага заробку. Паняцьце сумяшчальнасьці вызначана ў пастанове Народнага Камісарыяту Працы БССР за 1-га чэрвеня 1928 г. (Бюл. СНК БССР 1928 г., № 7, стар. 14—15).

5. Калі настаўнік, пэдагагічны альбо навуковы работнік працуе у некалькіх навучальных установах розных тыпаў, то кватэрная плата бярэцца з яго з таго асноўнага заробку, які ён атрымлівае па асноўнай пасадзе.

Загадчыкі пэдагагічных устаноў у адносінах аплаты жылой плошчы прыроўніваюцца да пэдагагічных работнікаў свае ўстановы.

6. Адносна навуковых працаўнікоў навуковых устаноў і вышэйшых школ (арт. 7 пастановы ЦВК і СНК) трэба мець на ўвазе, што калі яны зарабляюць больш 200 р. на месяц, то аплачваюць жылую плошчу на агульных падставах з рабочымі і служачымі адпаведных катэгорый; калі ў іх агульны заробтак менш за 200 р. у месяц, то яны аплачваюць кватэры з заробтку, што атрымоўваюць на працягу мінімальнай нормы іх рабочага дня, паводле пастановы СНК БССР за 9 ліпеня 1925 г. Навуковыя працаўнікі, што атрымоўваюць зарплату паводле штатных акладаў, у адносінах кватэрнай платы прыроўніваюцца да адпаведнай катэгорыі навуковых працаўнікоў, якім заробтак выплачваецца за пагадзінную працу.

7. Арт. арт. 4 і 8 пастановы ЦВК і СНК БССР за 23 лютага 1929 г. пашыраюцца ня толькі на чырвонаармейцаў, але і на чырвонафлётцаў і сем'і апошніх.

8. Адносна вучняў (арт. 4 пастановы ЦВК і СНК БССР) трэба мець на ўвазе, што калі яны атрымоўваюць стыпэндыю больш 20 р. на месяц, то плацяць за сваю жылую плошчу ў адпаведнасьці з разьмерамі стыпэндыі на аднолькавых падставах з рабочымі і служачымі; калі-ж стыпэндзя менш 20 р. у месяц, то вучні плацяць па 5,5 к. за кожны квадратны мэтр.

Вучні, якія не атрымоўваюць стыпэндыі і ня вызвалены ад платы за навучаньне, калі знаходзяцца на чым-небудзь утрыманьні і живуць асобна, плацяць за свае кватэры ня вышэй кватэрнай стаўкі тэй асобы, на ўтрыманьні якой яны знаходзяцца. Калі вучні маюць самастойны заробтак, то яны аплачваюць свае кватэры ў адпаведнасьці з сваім заробкам на агульных падставах з рабочымі і служачымі.

9. Да катэгорыі асоб вольных прафэсій павінны быць аднесены мэдыцынскія і вэтэрынарныя дактары, фэльчары, акушэркі, масажысткі, члены калегіі абаронцаў (калі яны не ўваходзяць у каляктыў абаронцаў), інжэнэры, пісьменьнікі, мастакі, разьбяры і наогул асобы, якія набываюць сродкі для існаваньня не як сталыя наёмныя работнікі, а сыстэматычна робяць паслугі ў якасьці паасобнай працы.

10. Адносна саматужнікаў і рамесьнікаў трэба мець на ўвазе, што яны падзяляюцца на капэраваных, якія зьяўляюцца членамі прамы-

словай капярацы і аб якіх ідзе гутарка у арт. 12 пастановы ЦВК і СНК за 23 лютага 1929 г. і некапэраваных, адзіночак, аб якіх гаворыцца ў арт. арт. 13, 14, 15 і 16 памянёнай пастановы ЦВК і СНК БССР.

11. Складаючы пастановы аб кватэрнай плаце для асоб вольных прафэсій, саматужнікаў і рамеснікаў, гарадзкія саветы павінны даць дакладнае адзначэньне ставак кватэрнае платы для кожнай катэгорыі гэтых асоб у адпаведнасьці з існуючымі формамі дзяржаўнага прыбыткавага падатку і ў межах, дадзеных пастановай ЦВК і СНК БССР.

12. Да асоб непрацоўных катэгорый адносяцца тыя, што займаюцца гандлем, падрадамі, пастаўкамі, пасрэдніцтвам, малярскімі і біржавымі апэрацыямі (апроч маклёраў фондавых і таварных біржаў), асобы, якія пражываюць выключна на прыбыткі ад сваіх альбо арэндавых дамоў, пайшчыкі прамысловых і гандлёвых прадпрыемстваў, асобы, якія жывуць выключна на прыбыткі з капіталаў альбо процантавых папер і наогул з якіх-небудзь непрацоўных крыніц. Да гэтае катэгорыі адносяцца і служыцелі рэлігійных культаў. Пры складаньні пастановы аб кватэрнай плаце для непрацоўнага насельніцтва гарадзкія саветы дакладна вызначаюць стаўкі ў адпаведнасьці з існуючымі тарыфамі дзяржаўнага прыбыткавага падатку і ў межах, паказаных у артыкуле 17 пастановы ЦВК і СНК БССР за 23 лютага 1929 г.

13. Пры дапасаваньні арт. 18 пастановы ЦВК і СНК БССР за 23/II—1929 г. трэба мець на ўвазе:

а) калі гарадзкі савет установіць скідку за адлегласьць ад цэнтру, то ён павінен у сваёй пастанове дакладна пералічыць вуліцы гораду, для якіх, ужываюцца гэтыя скідкі;

б) пакоі лічацца прахаднымі, на якія робіцца скідка, тады, калі праз іх павінны праходзіць іншыя самастойныя наймальнікі той-жа кватэры, якія не належаць да сям'і наймальніка, што карыстаецца прахадным пакоем.

13. Паводле нормаў кватэрнае платы наймальнікі аплачваюць жылую плошчу, якую займаюць яны і іх утрыманцы (члены сям'і і хатнія работніцы), лічачы па 9,1 кв. мэтр. на чалавека. Лішкі, больш за 9,1 кв. мэтр. на чалавека, аплачваюцца ў падвойным разьмеры, пры параўнаньні з кватэрнай стаўкай, устаноўленай для данай катэгорыі платнікаў. Калі ў наймальніка з рабочых і служачых альбо прыроўненых да іх асоб лішак будзе толькі 9,1 кв. мэтр. на наймальніка, то гэты лішак аплачваецца ў звычайным разьмеры.

15. Звыш агульнай нормы жылой плошчы, паказанай у папярэднім арт. гэтай інструкцыі, на дадатковую плошчу з аплатай яе ў ардынарным разьмеры маюць права наступныя асобы:

а) хворыя, якія па сваёй хворобе патрабуюць ізаляцыі паводле заключэньня мэдычна-кантрольнай камісіі;

б) спэцыялісты, якія па роду сваіх заняткаў павінны займацца дома;

в) навуковыя працаўнікі ўсіх вышэйшых навуковых устаноў БССР;

г) адказныя палітычныя работнікі, паводле пераліку НК Працы;

д) гэроі працы, зацьверджаныя у гэтай годнасьці ЦВК БССР;

е) вайскоўцы вышэйшага каманднага, палітычнага, адміністрацыйнага і мэдычнага складу;

ж) члены таварыства паліткатаржан.

Гэтая дадатковая плошча не павінна перавышаць 18,2 кв. мэтр. на ўсю сям'ю, незалежна ад наяўнасьці ў сям'і некалькіх спэцыялістых, адказных альбо навуковых работнікаў.

На атрыманьне дадатковай плошчы платнік павінен паказаць домакіраўніцтву пасьведчаньне ад установы або арганізацыі па месцы службы; гароі працы і паліткатаржане падаюць адпаведныя дакумэнты;

16. Кухні, перадпакоі, калідоры, прыбіральні, ваньныя і г. д., як няжылая плошча, у падрахунак ня прымаюцца. Таксама не ўключаюцца ў аплачваемую жылую плошчу часткі сыцен, пячэй і інш. аб'ектаў аб'ектаў пабудовы, якія выступаюць у пакоях і ня могуць пераапрацоўвацца.

Увага. Калі кватэра складаецца з адной кухні, якая скарыстоўваецца як жылы пакой і не скарыстоўваецца іншымі жыхарамі, то яе плошча падлягае аплаце на агульных падставах; калі-ж гэтая кухня скарыстоўваецца і іншымі жыхарамі, то яна аплачваецца, як прахадны пакой.

17. Для ўстанаўленьня разьмераў заробтнае платы рабочыя і служачыя, а таксама асобы, прыроўненыя да іх, прад'яўляюць домакіраўніцтвам свае разьліковыя кніжкі, прафэсійныя білеты, альбо спецыяльныя пасьведчаньні, якія выдаюцца ім прадпрыемствамі і ўстановамі.

18. Для атрыманьня льгот па кватэрнай плаце рабочыя і служачыя і асобы, прыроўненыя да іх, прад'яўляюць домакіраўніцтвам адпаведныя пасьведчаньні: асобы, што знаходзяцца на сацыяльным забесьпечаньні,—ад аддзелу сацыяльнага забесьпечаньня, вучні—ад навучальных устаноў аб атрыманьні дзяржаўнай стыпэндыі альбо аб вызваленьні ад платы за навучаньне, дзяржаўныя пэнсіянэры—свае пэнсійныя кніжкі, беспрацоўныя—свае кніжкі, альбо білеты прафсаюзаў з адзнакай аб беспрацоўі. Сем'і чырвонаармейцаў прад'яўляюць: а) пасьведчаньне ад адпаведнай вайскавай часткі аб знаходжаньні ў арміі члена сям'і, на ўтрыманьні якога яны знаходзяцца, і б) пасьведчаньне ад органаў міліцыі аб тым, што гэтыя сем'і знаходзіліся да прызыву на вайсковую службу чырвонаармейца на яго ўтрыманьні і аб тым, што гэтыя сем'і ня маюць самастойных прыбыткаў.

19. Разьмер прыбыткаў асоб вольных прафэсій, саматужнікаў, рамесьнікаў і асоб непрацоўных катэгорый вызначаецца паводле дакумэнтаў ад органаў Нар. Кам. Фінансаў, якія сьведчаць аб разьмерах прыбыткавага падатку за папярэдняе поўгодзьдзе. Платніку даецца права ўносіць папраўкі да вызначанага разьмеру кватэрнае платы, аднак домакіраўніцтва павінны прымаць пад увагу толькі абгрунтаваныя папраўкі.

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных

Спраў БССР Я. Кроль.

30 сакавіка 1929 г.
№ 36.

18. Абежнік Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў і Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

пра наданьне права органам міліцыі і крымінальнага вышуку не прымаць для дазнаньня спраў аб дробных крадзяжох маемасьці з прадпрыемстваў і ўстаноў.

У зьвязку з выданьнем народнымі камісарыятамі Працы і Юстыцыі БССР пастановы за 29-га студзеня 1929 г. № 8 (Бюл. СНК БССР 1929 г., № 2) пра пакараньні за дробны крадзеж маемасьці з прадпрыемстваў і ўстаноў, высьветлілася, што далейшае правядзеньне дазнаньняў па справах аб злачынствах, прадугледжаных увагай да

арт. 241 Крым. Кодексу БССР, зьяўляецца лішнім і выклікае загрузку міліцыі і крым. вышуку непатрэбнай работай, бо паводле памянёнай пастановы факт дробнага крадзяжу па справах паказанай катэгорыі ўстанавляецца злаўленьем на месцы злачынства альбо іншымі бясспрэчнымі довадамі, а таксама паказаннямі навочных сьведак, і, апроч таго, у кожным паасобным выпадку крадзяжу неадкладна складаецца акт і падпісваецца адміністрацыяй і сьведкаю, які даецца для азнамленьня асобе, якая падазраецца.

З прычыны сказанага органам міліцыі і крымінальнага вышуку даецца права ня прымаць для дазнаньняў спраў аб дробных крадзяжох маемасьці з прадпрыемстваў і ўстаноў, што распачынаюцца ў парадку ўвагі да арт. 241 КК, і не рабіць па такіх справах дазнаньняў, за выключэньнем выпадкаў, калі такое дазнаньне выклікаецца неабходнасьцю, напр., для выяўленьня асобы, зрабіўшай крадзеж, альбо калі орган дазнаньня па ўласнай ініцыятыве лічыць патрэбным зрабіць расьсьледваньне.

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных
Спраў БССР *Я. Кроль.*

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР *С. Гохман.*

16 красавіка 1929 г.

№ 977-3/45.

19. Загад Начальніка Адміністрацыйнай Управы НКУС— Начальніка Міліцыі і Крымінальнага Вышуку БССР

пра абвяшчэньне інструкцыі аб парадку падліку і выдаткаваньня штрафных сум, што спаганяюцца за незаконны выраб, хаваньне і выдаткаваньне сьпірытусавых напіткаў і аб парадку ўтварэньня, хаваньня, выдаткаваньня і падліку спэцыяльных сродкаў на палепшаньне быту міліцыі з адлічэньняў ад штрафных сум.

Абвяшчаецца пры гэтым, у асобным дадатку, інструкцыя НКУС НКФ і НКП БССР пра парадак падліку і выдаткаваньня штрафных сум, што спаганяюцца за незаконны выраб, хаваньне і збыт сьпірытусавых напіткаў і аб парадку ўтварэньня, хаваньня, выдаткаваньня і падліку спэцыяльных сродкаў на палепшаньне быту міліцыі з адлічэньняў ад штрафных сум, выданая на падставе п. 6 пастановы СНК БССР за 23/I—1929 г. для кіраваньня.

Падлічваючы тое, што адмена пэрсанальнага прэм'яваньня за барацьбу з самагонаварэньнем можа, дзякуючы няправільнаму зразуменьню гэтага мерапрыемства Ўраду работнікамі міліцыі і вышуку на мясцох, павесьці ў першы час да паслабленьня тэмпу гэтай барацьбы, начальнікам акруговых адміністрацыйных аддзелаў **з а г а д в а ю:**

1. Прыняць энэргічныя захады да таго, каб барацьба з самагонаварэньнем, якая праводзіцца міліцыяй і крымінальным вышукам, ня толькі не паслаблялася, але пайшла па лініі ўзмацненьня яе да магчымых межаў.

2. Павесьці і сыстэматычна праводзіць у далейшым шырокую растлумачальную кампанію сярод работнікаў міліцыі і крымінальнага вышуку аб шкодзе самагонаварэньня для савецкай гаспадаркі, асабліва аб дрэнным уплыве яго на хлебазагатоўчыя мерапрыемствы Ўраду, аб ролі і задачах міліцыі і крымінальнага вышуку ў гэтай барацьбе, а таксама аб значэньні ўрадавага акту аб адмене пэрсанальнага прэм'яваньня.

Разьмеркаваньне фонду штрафных сум, што паступаюць у выніку барацьбы з самагонаварэньнем і іншымі парушэньнямі, праводзіць так, каб была вызначаная прапарцыянальнасьць паміж горадам і раёнамі, зьвяртаючы належную ўвагу на заахвочваньне як паасобных працаўнікоў, так і ў цэлым міліцэйскіх аб'яднаньняў, у парадку п. „б“ арт. 3 пастановы СНК БССР за 23/I—1929 г., якімі будзе праяўлена выключная ініцыятыва і самаахвяраваньне ў барацьбе з злачынасьцю і наогул у рабоце міліцыі, у разьмерах, якія могуць стымуляваць дастатковую энэргію на ўзмацненьню барацьбы з браварніцтвам і іншымі парушэньнямі.

Апроч гэтага, належыць прыняць адпаведныя захады да мэтазгоднага скарыстоўваньня сродкаў фонду на палепшаньне жыльлёва-бытавых умоў, на пабудову інтэрнатаў і іх абсталяваньне, на абсталяваньне і забясьпечаньне чырвоных куткоў і г. д.

У парадку скарыстоўваньня штрафных сум, што спаганяюцца за таемнае браварніцтва, на ўзмацненьне барацьбы з апошнім—адміністрацыйным аддзелам належыць пры складаньні каштарысу прадугледжваць павялічэньне ў найбольш небясьпечных па разьвіцьцю браварніцтва раёнах сродкаў на спэцвыдаткі і на правядзеньне іншых мерапрыемстваў па лініі інструктажу, нагляду і кантролю за мясцовымі органамі міліцыі і крымінальнага вышуку ў галіне ажыццяўленьня імі барацьбы з браварніцтвам.

Начальнік Адміністрацыйнай Управы НКУС—

Нач. Міліцыі і Крымінальнага Вышуку БССР Я. Кроль.

16 красавіка 1929 г.

№ 33.

Дадатак.

Інструкцыя народных камісарыятаў Унутраных Спраў, Фінансаў і Працы БССР

пра парадак падліку і выдаткаваньня штрафных сум, што спаганяюцца за незаконны выраб, хаваньне і збыт сьпірытусавых напіткаў і аб парадку ўтварэньня, хаваньня, выдаткаваньня і падліку спэцыяльных сродкаў на палепшаньне быту міліцыі з адлічэньняў ад штрафных сум.

(Выдаецца на падставе п. 6 пастановы СНК БССР за 23/I—1929 г.)

I.

1. Усе штрафы, што спаганяюцца ў судовым або адміністрацыйным парадку за незаконны выраб, хаваньне і збыт сьпірытусавых напіткаў і матэрыялаў сьпірытусам, на агульных падставах, як і ўсе сродкі мясцовага бюджэту, здаюцца ў тыя касы, якія наогул прымаюць сродкі мясцовых бюджэтаў, паводле п. 1 пастановы СНК БССР за 23 студзеня 1929 г., маюць мэтавае прызначэньне на здавальненьне наступных выдаткаў:

- а) на адначасовую дапамогу сем'ям загінуўшых работнікаў міліцыі, а таксама цяжка хварэўшым працаўніком міліцыі;
- б) на палепшаньне быту работнікаў міліцыі ў час водпуску і на пасылку хворых на курорты і ў дамы адпачынку;
- в) на палепшаньне жыльлёва-бытавых умоў (набыцьцё пасьцельнага абсталяваньня, абсталяваньне інтэрнатаў і інш.);
- г) на ўзмацненьне барацьбы з таемным браварніцтвам.

2. Показаныя ў арт. 1 штрафныя сумы залічваюцца ў акруговы мясцовы бюджэт. Каса, якая прыняла гэтыя сумы, павінна штомесяц пераводзіць іх у тую акруговую касу, у якой захоўваюцца сродкі акруговага мясцовага бюджэту.

3. Показаным у арт. 1 штрафным сумам вядзецца спецыяльны падлік, для чаго сумы гэтыя ў даходнай частцы мясцовага бюджэту паказваюцца асобна ад іншых штрафаў пад літараю „а“, § 1 разьдзелу VII („розныя паступленьні“), а ўсе іншыя штрафы пад літараю „б“ таго-ж параграфу.

4. Для правэркі правільнасьці залічэньня акруговай касай показаных сум, мясцовыя органы міліцыі зараз-жа па сканчэньні кожнага кварталу, прысылаюць у акруговы адміністрацыйны аддзел сьпіс атрыманых імі ад кас квіткоў, пад якія здадзены показаныя ў арт. 1 штрафныя сумы. На падставе гэтага сьпісу акруговы адміністрацыйны аддзел правярае ў акруговай касе залічэньне показаных сум.

Сьпіс адсылаемых квіткоў органам міліцыі складаецца ў 1-м экзэмпляры.

5. Показаныя ў арт. 1 штрафныя сумы выдаткоўваюцца выключна на патрэбы, вызначаныя ў арт. 1 гэтае інструкцыі.

6. Выдаткаваньне показаных вышэй сум робіцца ў межах сапраўднага іх паступленьня па меры патрэбы, па асобных разьмеркаваньнях, складаемых акруговым адміністрацыйным аддзелам і зацьвярджаемых акруговым выканаўчым камітэтам.

7. Штогод па акруговаму мясцоваму бюджэту за лік показаных штрафных сум па разьдзелу II выдатковага каштарысу міліцыі, звыш нармальных выдаткаў на ўтрыманьне міліцыі, прадугледжваецца выдаткаў на мэты, вызначаныя ў арт. 1-м у суме паступленьняў штрафаў, што мяркуецца атрымаць.

8. Выдача з кас і кантроль за правільнасьцю скарыстаньня показаных штрафных сум робіцца на агульных падставах з усімі мясцовымі сродкамі акруговага бюджэту.

9. Нескарыстаныя штрафныя сумы застаюцца ў мясцовых сродках акруговага бюджэту і ў наступным годзе выдаткоўваюцца таксама на мэты, прадугледжаныя ў арт. 1-м гэтае інструкцыі.

II.

10. Адлічэньні ад штрафных сум, апроч штрафаў, показаных у арт. 1 гэтае інструкцыі, якія паводле існуючых законаў ідуць на прэм'яваньне работнікаў міліцыі, паводле пастановы СНК БССР за 23 студзеня 1929 г., залічваюцца ў спецыяльныя сродкі на палепшаньне быту міліцыі.

11. Показаныя спецыяльныя сродкі знаходзяцца ў распараджэньні начальнікаў акруговых адміністрацыйных аддзелаў і захоўваюцца ў тых касах, у якіх захоўваюцца сродкі акруговых мясцовых бюджэтаў.

12. Усе касы, у якія паступяць адлічэньні ад штрафных сум у спецыяльныя сродкі на палепшаньне быту міліцыі, павінны пераводзіць паступіўшыя сумы адлічэньняў у акруговую касу, у якой захоўваюцца показаныя спецыяльныя сродкі.

13. Для падліку гэтых сродкаў акруговым адміністрацыйным аддзелам касай, у якой захоўваюцца гэтыя сродкі, аб усіх паступіўшых сумах па сканчэньні месяца пасылаецца адміністрацыйнаму аддзелу паведамленьне.

Увага. Па ўзаемнай згодзе адміністрацыйнага аддзелу і касы тэрмін пасылкі паведамленьняў можа быць устаноўлен іншы.

14. Выдаткаваньне паказаных спэцыяльных сродкаў робіцца па асыгноўках акруговага адміністрацыйнага аддзелу на патрэбы, вызначаныя ў п. 3 пастановы СНК БССР за 23 студзеня 1929 г., як-та:

а) на жыллёвае будаўніцтва для працаўнікоў міліцыі ў разьмеры 25% агульнай сумы гэтых сродкаў;

б) на матар'яльную дапамогу паасобным работнікам міліцыі, калі імі будзе праяўлена выключная ініцыятыва і самаахвяраваньне ў барацьбе са злачыннасьцю і ў іншых галінах працы міліцыі, а таксама ў выпадках хваробы іх саміх, або членаў іх сям'і;

в) на пасылку для лячэньня і ў дамы адпачынку.

15. Выдаткаваньне паказаных спэцсродкаў робіцца на падставе асобных каштарысаў, якія штогод складаюцца акруговым адміністрацыйным аддзелам і зацьвярджаюцца акруговым выканаўчым камітэтам.

16. Спэцыяльныя сродкі на палепшаньне быту міліцыі кантралююцца на агульных падставах з усімі іншымі спэцсродкамі.

17. Праверка правільнасьці залічэньня акруговай касай гэтых сум праводзіцца парадкам, паказаным у арт. 4 інструкцыі.

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных Спраў БССР *Я. Кроль.*

За Народнага Камісара Фінансаў БССР *М. Кардашэнка.*

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Мяркулаў.*

13 красавіка 1929 г.

20. Абежнік Народнага Камісарыята Ўнутраных Спраў БССР

пра адказнасьць дворнікаў і рабочых камгасаў за парушэньне абавязковых пастаноў пра ачыстку двароў, вуліц і плошчаў ад гразі і сьмецьця.

Усім акруговым адміністрацыйным аддзелам.

З прычыны паступаючых запытаньняў, як павінны адказваць дворнікі і рабочыя камгасаў за парушэньне абавязковых пастаноў пра ачыстку двароў, вуліц і гарадзкіх плошчаў ад гразі і сьмецьця, Народны Камісарыят Ўнутраных Спраў БССР растлумачвае:

1. За невыкананьне абавязковых пастаноў мясцовых выканаўчых камітэтаў і гарадзкіх саветаў аб санітарным утрыманьні месцаў грамадзкага карыстаньня (двароў, вуліц, сквэраў, плошчаў і г. д.) ня могуць прыцягвацца да адміністрацыйнай адказнасьці ў парадку пастановы ЦВК і СНК БССР за 17 мая 1928 г. (З. З. БССР 1928 г. № 17, арт. 160):

а) дворнікі і іншыя асобы, якія выконваюць тэхнічныя абавязкі па санітарным утрыманьні домаўладаньняў;

б) рабочыя органаў камгасаў (у тым ліку дзесятнікі і старшыя рабочыя, якія займаюцца прыбіраньнем месц грамадзкага карыстаньня).

2. Адміністрацыйныя пакараньні за парушэньне памянёных вышэй абавязковых пастаноў павінны накладацца на асоб, якія зьяўляюцца адказнымі за домаўладаньне (домаўласьнікі, кіраўнікі домаўладаньняў, камэнданты і г. д.) альбо на адпаведных службовых асоб органаў камгасу (загадчык аддзелу ачысткі), у абавязак якіх уваходзіць арганізацыя і прыняцьце захадаў да сваечасовага выкананьня абавязковых пастаноў.

Дворнікі і іншыя асобы, якія выконваюць тэхнічную работу па домаўладаньню, а таксама рабочыя камгасаў за невыкананьне сваіх абавязкаў адказваюць перад сваімі наймальнікамі ў дысцыплінарным парадку, паводле правілаў унутранага парадку, што выдаюцца на падставе дзеючага заканадаўства аб працы.

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных Спраў БССР Я. Кроль.

18 красавіка 1929 г.

№ 46.

21. Санітарныя правілы будаваньня, абсталяваньня і ўтрыманьня сталовых грамадзкага харчаваньня ў БССР.

1. Выбар мейсца, пабудова і абсталяваньне сталовых адміністрацый папярэдне ўзгадняецца з санітарнай арганізацыяй.

2. Адчыняць сталовыя не дазваляецца ў тых памяшканьнях, якія знаходзяцца на адлегласьці менш 64 мэтраў ад мейсца забруджваньня, як напрыклад: склады розных адкідаў, рагожныя, валасяныя і гарбарныя прадпрыемствы, конскія двары і інш.

3. Двор стالовай павінен быць добра выбрукаваны ці асфальтаваны і мець належныя сьцёкі для дажджавых і брудных вод.

4. Нужнікі і памыйныя ямы ва дварэ стالовай не павінны быць бліжэй 6 мэтраў ад яе.

5. Пры складаньні праекту ці расплянваньня гатовага будынку пад сталовую павінны быць прадугледжаны наступныя паасобныя часткі стالовай: кухня, каморка пры ёй для хаваньня прадуктаў, моечная, загатоначная, абедзеныя залі, пакой для персаналу, разьдзявальня, прыбіральня з умывальнікамі, а таксама склеп і леднік.

Увага. Зьмяшчэньне колькасьці паасобных частак стالовай ці аб'яднаньне некаторых відаў вытворчасці ў адным пакоі можа быць дапушчана па ўзгадненьні з санітарнымі органамі.

6. Агульныя памеры стالовай вызначаюцца ў залежнасьці ад аб'ёму і характару абслугоўваньня і прапускной здольнасьці.

7. Плошча абедзенай залі вызначаецца з разьліку колькасьці абедуючых у адну зьмену і мінімуму 1,4 кв. мэтры на чалавека. Плошча кухні—з разьліку 5 кв. мэтраў карыснай плошчы на 1 працуючага ў кухні ў адну зьмену, моечнай—4 кв. мэтры на адну асобу, 2 загатоначныя (для мясных прадуктаў і караньплодаў)— $\frac{2}{3}$ да агульнае плошчы кухні, камора для хаваньня прадуктаў— $\frac{1}{2}$ агульнае плошчы кухні, пакой для служачых—1,5 кв. мэтраў на чалавека аднае зьмены.

Увага. Плошча іншых дапаможных частак сталовай: разьдзявальні з касай, 2 прыбіральняў (мужчынскай і жаночай), камора для бялізны і сэрвіровачная, кантора і інш. павінна складаць 20—25% агульнае плошчы сталовай.

8. Вышыня ўнутраных сьцен павінна быць ня менш 3-х мэтраў; сьцены кухні і моечнай павінны быць вышэй за іншыя часткі сталовай.

9. Вэнтывыцяг павінен быць прадугледжаны ня менш як 3-хразавы абмен паветры ў гадзіну ў часе працы сталёўкі. У кухні і моечнай вэнтывыцяг павінна быць прадугледжана рацыянальнае выдаленьне пару, які там утвараецца ў працэсе работы. У мейсцы хаваньня прадуктаў таксама павінен быць прадугледжаны абмен паветры.

10. Съцены і столь павінны быць абтынкаваны і пабелены вапнай. Афарбоўка цёмнай фарбай забараняецца. Ніжняя частка съцен на паўтара мэтры павінна быць афарбавана маслянай ці клеявой фарбай, а ў кухні і моечнай—абліцавана кахлямі.

11. Падлога павінна быць зроблена з матар'ялу, які не прапушчае вільгаці і легкага для ачысткі:—плітачная, паркетная, эбанітавая, драўляная, шчыльна складзеная; драўляная падлога павінна быць пакрыта аліфай і афарбавана.

12. Абсталяваньне, пасуда і наогул начыньне сталавай павінны быць сьціпнага вырабу і зручнай для карыстаньня. Сталовую пасуду і начыньне з дрэва ўжываць не дазваляецца. Забараняецца ўжываць пасуду, матар'ял якой мае шкодныя для здароўя прымешкі (сьвінец, шкодныя солі важкіх мэталюў і інш.). Медная пасуда павінна сваёсца лудзіцца. Эмаліраваную кухонную пасуду ўжываць не дазваляецца.

Увага. Склад і форма пасуды і начыньне сталавай вызначаецца гаспадарчымі органамі па згодзе з санітарным наглядом.

13. Асьвятленьне вытворчай часьці сталавай і абедзеных заляў павінна быць з каэфіцыэнтам сьветлавой плошчы ня менш як 1:8.

14. Цяпла ў вытворчай часьці і абедзеных залях у самых халодных часы году не павінна быць менш 17—20°С.

15. Забараняюцца вытворчыя працэсы ў калідорах і праходах, а таксама забараняецца застаўляць іх шафамі, сталамі і інш. рэчамі.

16. Трымаць і хаваць паблізу харчовых прадуктаў брудныя рэчы забараняецца.

17. Сьціраць бялізну, начаваць, трымаць і вадзіць у сталовую сабак, кошка і інш. забараняецца. Забараняецца таксама ў вытворчай часьці сталавай, абедзеных залях і мейсцах хаваньня прадуктаў курыць.

18. Працаўнікі сталавай у працэсе сваёй працы павінны мець чыстую спэцвопратку: кухары—халаты і каўпакі, чорнарабочыя і падвальшчыкі—хвартухі.

19. Працаўнікі сталовых падлягаюць мэдычнаму абгляду паводле пастановы НКАЗ і НКП БССР.

20. Кожная сталоўка павінна мець устаноўленага органамі аховы здароўя ўзору санітарны сшытак, куды ў выніку санітарнага агляду санітарны доктар уносіць свае заўвагі.

21. Памяшканьне, абсталяваньне, пасуда і інш. рэчы сталавай павінны трымацца ў чыстаце, спраўнасьці і парадку.

Увага. Падмятаць падлогу патрэбна вільготным спосабам бяз узяньця пылу, для чаго можна скарыстоўваць вільготныя апілки. Сталае пасыпка апілкамі не дазваляецца. Мыць падлогу ў вытворчай часьці сталоўкі і мейсцах карыстаньня наведвацелямі яе патрэбна штодня.

22. На відных мейсцах павінны быць вывешаны санітарныя правілы па ўтрыманьні сталавай і правілы унутранага парадку.

23. У мейсцах карыстаньня наведвацелямі і вытворчай часьці сталавай павінна быць патрэбная колькасьць мэталёвых, легка падаючыхся ачыстцы плявацельніц, а таксама урны для сухога сьмецьця.

24. Драўляныя сталы ў абедзеных залях павінны быць накрыты клянкамі, абрусамі ці мармуровымі пліткамі. Колькасьць сталоў вызначаецца ў залежнасьці ад прапушчальнай здольнасьці сталавай у адну зьмену і з разьліку мінімум 0,75 м. на адну асобу.

25. Буфэт павінен быць забясьпечаны патрэбнай пасудай для хаваньня і трыманьня халодных закусак з шклянымі крышкамі, каўпакі ці сеткамі, для папярэджаньня закусак ад забруджваньня.

26. Усе недаедкі і абрэзкі прадуктаў павінны прыбірацца безадкладна. Хаваньне іх у буфэтах ці ў шафах з чыстай пасудай і іншым начыньнем забараняецца. На абедзеных сталох ці ў іншых спэцыяльных мейсцах павінна быць заўсёды гатаваная і астуджаная вада для піцьця, якая хаваецца ў шклянках графінах ці спэцыяльнай пасудзе з няшкоднага мэталю з сталымі пры іх чыстымі і зручнымі для карыстаньня шклянкамі ці кубкамі для піцьця.

27. Калі кухня знаходзіцца на верхнім паверсе, абавязкова павінен быць ліфт.

Увага. Зьмяшчаць кухню ў сутарэньні не дазваляецца, а ў паўсутарэньні—толькі з дазволу санітарнае арганізацыі.

28. Вокны вытворчай часьці сталоўкі на летні час павінны быць завешаны мэталёвымі ці марлявымі сеткамі.

29. Кухонныя сталы, прызначаныя для разборкі прадуктаў, павінны быць абабіты ацынкаваным жалезам і мець такія-ж сьценкі над паверхняй стала.

30. Для працаўнікоў кухні там ставіцца ўмывальнік з рушніком і мылам пры ім. Пры наяўнасьці вадаправоднай ракавіны можна карыстацца апошнім.

31. Дровы на кухне дазваляецца трымаць ня звыш дняўноў па-трэбы ў асобных скрынках.

32. Забараняецца гатаваць халаднікі на негатаванай вадзе і астуджаць іх кіданьнем у іх лёду. Кідаць лёд для астуджваньня можа толькі заведама чысты, штучнага вырабу.

33. Загатовачная прызначаецца для папярэдняе апрацоўкі, загатоўкі і прамыўкі кораньплодаў, зеляніны, мяса, рыбы і інш. Абсталяваньне загатовачнай, апрач задаволеньня патрэб вытворчасьці, павінна адпавядаць санітарным запатрабаваньням—сьціпнага вырабу, лёгкае для чысткі, зручнае для карыстаньня і г. д.

34. Каморка пры кухні прызначаецца для хаваньня невялікіх запасаў сухіх прадуктаў. Абсталяваньне яе павінна складацца з спэцыяльных скрынак з засекамі з шчыльнымі крышкамі і паліц для паасобных відаў прадуктаў.

35. Мясныя, рыбныя і іншыя прадукты, што хутка псуюцца, для дняўнога расходу павінны хавацца ў спэцыяльных скрынках ці шафах-ледніках. Калі лёд зьмяшчаецца зьнізу, то над ім павінна быць рашотка, на якую і ставяцца ці кладуцца прадукты.

Увага. Вялікія запасы прадуктаў, што хутка псуюцца, павінны хавацца на асобных ледніках.

36. У кухні не дазваляецца трымаць верхняе вопраткі служачых і старонніх рэчаў.

37. Уваход у кухню асобам, якія яе непасрэдна не абслугоўваюць, не дазваляецца. Раздача гатовае стравы павінна ўтварацца праз спэцыяльна-зробленыя вокны.

38. Для мыцьця пасуды ў мочэнай павінна быць ня менш 2-х ракавін (лаханак) з падводкай да іх гарачай і халоднай вады і адводам брудных вод у каналізацыю ці памыйную яму.

Увага. Воды з мочэнай і кухонныя да пападаньня іх у каналізацыю ці памыйную яму павінны праходзіць праз тлушчалюўкі.

39. У мочэнай павінна быць ня менш 3 сталоў, абабітых белаю бляхай: адзін для бруднае пасуды, другі для чыстае і трэці для чысткі вілак і нажоў.

40. Для хаваньня шчотак, мачалак, мыльнага парашку, соды і інш. павінны быць спэцыяльныя паліцы і прысьценныя скрынкі.

41. Правільнае мыццё пасуды ручным спосабам павінна ўтварацца наступным чынам:

а) ачыстка пасуды ад буйных недаедкаў пры дапамозе спецыяльнае шчоткі ці надзетай на руку пальчаткі;

б) мыццё пасуды чыстай шчоткай у ракавіне пасля выдалення недаедкаў у вадзе пры 60—65° з дабаўленьнем соды і мыла, мяняючы пры гэтым ваду па меры яе забруджвання;

в) прамыўка пасуды цякучым варам у другой ракавіне, у якой верхні пласт вады, як больш забруджаны, увесь час сыякае;

г) сушка пасуды ў спецыяльных сушылках.

42. Нажы пасля чысткі іх абавязкова спаласкваюцца гарачай вадой і насуха выціраюцца чыстым рушніком.

43. Падлога моечнай у мейсцы працы пакрываецца драўлянымі рашоткамі.

44. Абсталяваньне пакою для працаўнікоў наступнае: стол, крэслы, умывальнік з неабходнымі да яго рэчамі (рушнік, мыла), вешалка ці асобныя шкафчыкі для верхняй вопраткі.

45. Лік ракавін і пісуараў у цёплых прыбіральнях вызначаецца з разьліку па 1 на 50 абедуючых і служачых у адну зьмену. Колькасьць умывальных крантаў—1 на 25 чалавек.

Увага. Калі ўмывальня знаходзіцца разам з прыбіральняй, яна аддзяляецца няпоўнай да верху перагародкай.

46. Мейсцы хаваньня запасаў прадуктаў (склепы, леднікі) і абсталяваньне іх павінны трымацца ў чыстаце, спраўнасьці і быць зручнымі для карыстаньня: зручныя лесьвіцы, ліфты для падачы вялікіх грузаў, электрычнае асьвятленьне і г. д.

47. У скарпох для кожнага віду прадукту павінны быць асобна вызначаныя мейсцы з спецыяльна дапасаваным абсталяваньнем. Хаваньне прадуктаў, што хутка псуюцца, у ледніках падпарадкоўваецца правілам, вызначаным у § 35, а ў камерных ледніках падвешваюцца ці раскладаюцца на сталох і інш.

48. У разьдзявальні павінна быць вешалка з разьліку прапускной здольнасьці аднае зьмены.

49. Каса можа зьмяшчацца ў разьдзявальні ці прыходжай (весьцібюль).

50. Парушыцелі гэтых правілаў падлягаюць адміністрацыйнай адказнасьці паводле абавязковых пастановаў, выданных у адпаведнасьці з гэтымі правіламі, выканаўчымі камітэтамі і гар. саветамі.

Нар. Кам. Аховы Здраўя БССР *М. Барсукоў.*

Старшыня Рабсэкцыі Белкаапсаюзу *Кумкес.*

Інспэктар Санітарна-Гігіенічнай Справы

НКАЗ БССР *Магілеўчык.*

16 сакавіка 1929 г.

Узгоднены з Вэтнаглядам, Белсельтрэстам і Белмалжывелавод.саюзам.

22. Санітарныя правілы

пра адчыненьне і ўтрыманьне малочных і сыра-масла-выробных прадпрыемстваў у БССР.

1. Малочныя, сыра-і масла-выробныя прадпрыемствы да іх адчыненьня падлягаюць папярэдняму санітарнаму абгляду і заключэньню санітарных органаў аб санітарнай годнасьці іх, паводле пастановы СНК БССР за 23/IX-1926 г. § 4 „Аб санітарных органах НКАЗ БССР“ (3. 3. БССР 1926 г. № 37, арт. 137) і пастановы НКАЗ і НКУС БССР „Аб па-

пярэднім санітарным наглядзе ў галіне кватэрна-камунальнага будаўніцтва і дабрабыту залюднёных мейсц" (Бюлетэнь СНК 1928 г., № 3).

2. Малочныя, сыра-і масла-выробныя прадпрыемствы павінны будавацца наводаль ад брудных мейсц (хлявоў, загонаў, дарог і інш.) на адлегласці ня менш 21 мэтра.

3. Плянаваньне заводу і агульныя разьмеры яго ў кожным выпадку вызначаюцца асобна, у залежнасьці ад аб'ёму вытворчасці, прымаючы пры гэтым пад увагу, што ўсе работы павінны праводзіцца з захаваньнем належнага парадку і чыстаты. Вышыня сьцен павінна быць ня менш 3 мэтраў.

Увагі: 1. У залежнасьці ад характару вытворчасці павінны быць прадугледжаны адпаведныя месцы для хаваньня гатовых вырабаў.

2. Пры кожным заводзе павінен быць леднік з запасам на летні час лёду, адпаведна аб'ёму вытворчасці.

4. Жылое памяшканьне для рабочых не павінна мець непасрэднае сувязі з вытворчымі памяшканьнямі. Часовае пражываньне і начлег рабочых на заводзе не дазваляецца, таксама не дазваляецца хаваньне там рэчаў, якія ня маюць непасрэдных адносін да вытворчасці.

5. Падлога павінна быць шчыльная, роўная і лёгка паддаючаяся ачыстцы (драўляная, абавязкова зьбітая ў закрой і прааліфаваная, асфальтна-цэментная, плітачная ці бэтонная).

Падлогі павінны быць з ухілам для сьцёкаў і адводамі ў сьцёчныя ямы.

Увага. Адводныя каналы павінны мець пры выхадзе з заводу вадзяны (сыфонны) запор, а пасля выхаду—тлушчалоўкі.

6. Вокны павінны ня менш як на 50% агульнага ліку іх мець затворныя рамы і форткі, ці фрамугі і быць афарбаванымі масьлянай фарбай. Улетку для абароны ад пападаньня мух вокны павінны мець сеткі. Сьветавая плошча вакон павінна складаць ня менш $\frac{1}{8}$ плошчы падлогі.

Увага. Характар вентыляцыі ў буйных прадпрыемствах у кожным выпадку ўстанаўляецца асобна.

7. Пры адсутнасьці каналізацыі, агульныя месцы зьбіраньня бруду і адкідаў (нужнікі, памыйныя ямы і скрынкі для сьмецьця), павінны будавацца ня бліжэй 21 мэтра ад прадпрыемства.

Увагі: 1. Пабудова нужнікаў, памыйных ям і сьмяцьцёвых скрынак і ўтрыманьне іх падпарадкоўваецца агульна-санітарным правілам па гэтай частцы.

2. Памыйныя ямы, сьмяцьцёвыя скрынкі і нужнікі, апроч утрыманьня іх у спраўнасьці і сваечасовай ачысткі ўлетку павінны ня менш аднаго разу ў тыдзень залівацца рашчынай хлёрнае вапны.

8. Сьцены і столь заводу павінны быць абтынкаваны і пабелены вапнай; панэль (1,5 м.) афарбоўваецца сьветлай масьлянай фарбай. Пабелка вапнай павінна аднаўляцца ня менш 5-ці разоў у год, больш часта ўлетку. Вушакі, дзьверы і падакеньніцы павінны быць афарбаваны сьветлай масьлянай фарбай. Паліцы, падакеньніцы і інш. штодзённа выціраюцца чыстай вільготнай шматай.

9. Пасуда на прадпрыемстве павінна ўжывацца гладкая, лёгка паддаючаяся ачыстцы і з няшкоднага для здароўя матар'ялу. Малако, дастаўленае на завод ці ў малочную ў бруднай пасудзе, не павінна прымацца. У часе дастаўкі пасуда павінна быць шчыльна закрыта крышкай ці чыстым палатном. Прыём малака павінен утварацца праз спэцыяльнае вакно ў сьцяне прыёмнай.

Увага. Вызначэньне стандартнага тыпу пасуды гаспадарчымі органамі ўзгадняецца з санітарным наглядом.

10. Мыцьцё пасуды і іншых прыладаў пасля работы павінна рабіцца ў цёплай вадзе шчоткамі, з прыбаўкай лугу ці соды, а пасля спаласкавацца чыстай гарачай вадой.

11. Падлога, пасля сканчэньня працы, павінна штодзённа вымывацца цёплай вадой, а ўлётку апроч гэтага ня менш аднаго разу ў тыдзень пакрывацца вапнай, якая пасля змываецца гарачай вадой.

12. Усе прылады і іншае начыньне, маючае дачыненьне да вытворчасьці, павінны трымацца ў чыстаце і парадку.

13. Прадукты гатовага вырабу і прыпасы, што ўжываюцца ў вытворчасьці, павінны захоўвацца ў адпаведных умовах у чыстаце і належным парадку.

14. Працаўнікі, што маюць дачыненьне да вытворчасьці, паллягаюць мэдычнаму агляду паводле пастановы НКАЗ і НКП БССР (Бюлетэнь СНК 1928 г. № 6).

Увага. Аб усіх выпадках захварэньня рабочых патрэбна неадкладна паведамляць бліжэйшую мэдыка-санітарную ўстанову.

15. На заводах павінны быць плявацельніцы і рукамынікі з мылам і чыстым рушніком. Курыць і пляваць на падлогу забараняецца. Адпаведны надпісы вывешваюцца на відным мейсцы.

16. У выпадку зьяўленьня на буйнай рагатай жывёле заразьлівых хвароб: яшчुरа, шалёства, сібіркі, сухотаў, воспы і інш., вэтэрынарны і мэд.-санітарны нагляд мае права забараніць прыём малака з заражаных пунктаў і двароў ці абавязваць пастэрызаваць малако, у залежнасьці ад віду хваробы.

17. На ўпакоўцы кожнага прадукту, які выпускаецца прадпрыемствам, павінен быць друкаваны надпіс з назвай заводу і вызначэньнем часу вырабу яго. Папера для ўпакоўкі павінна быць спэцыяльна абвертанай і чыстая (для масла—пэргаментная).

18. Вада, якой карыстаюцца на прадпрыемстве, павінна быць добра-якаснай у санітарных адносінах і адпавядаць патрабаваньням вытворчасьці.

Увагі: 1. Студня, з якой бярэцца вада, павінна знаходзіцца на адлегласьці 21 мэтра ад брудных мейсц, павінна быць забясьпечана ад пападаньня ў яе брудных сыцёкаў і быць заўсёды зачыненай крышкай, ахоўваючай яе ад пападаньня сьмецця.

2. Для ўстанаўленьня прыгоднасьці вады ў санітарных адносінах, прадпрыемства павінна пасылаць узор яе для дасьледваньня ня менш двух разоў у год (вясной і ўвосень) у бліжэйшую санітарна-бактэрыялёгічную лябараторыю НКАЗ.

19. Гэтыя правілы распаўсюджаюцца на ўсе новыя заводы, што будуцца, і ўступаюць у сілу праз 2 месяцы пасля выданьня.

20. Тэрмін упарадкаваньня існуючых прадпрыемстваў паводле вызначаных правілаў, устанаўляецца мясцовымі санітарнымі органамі.

21. У адпаведнасьці з гэтымі правіламі выканаўчыя камітэты выдаюць абавязковыя пастановы з вызначэньнем пакараньня за парушэньне гэтых правілаў.

Народны Камісар Аховы Здароўя БССР *М. Барсукоў.*

Інспэктар Санітарна-Эпідэмічнай Часьці НКАЗ

БССР *Магілёўчых.*

Узгоднена з Упаўнаважаным НК
Замежных Спраў СССР пры Ўрадзе
БССР.

23. Санітарныя правілы пра пахаваньне памёршых.

1. Пахаваньне памёршага можа быць дазволена толькі пасля запісу аб сьмерці адпаведнымі органамі ЗАГС у парадку, прадугледжаным арт. 22—27 дадатку 1 да Кодэксу Законаў аб шлюбе, сям'і і апецы (З. 3. БССР 1927 г., № 7, арт. 26).

2. Трупы памёршых ад востра-заразных хвароб—халеры, плямістага (высыпнага) тыфусу, воспы, шкарлятыны, дыфтэрыі, насацізны (сапа) і сібірскага, калі да іх ня былі ўжыты меры да пазбаўленьня заразы, павінны безадкладна выносіцца з жыллёвых памяшканьняў і хавацца не пазьней за суткі пасля сьмерці.

3. Забараняецца хаваць трупы памёршых бяз судова-мэдычнага абгляду іх у наступных выпадках: 1) калі ёсьць падазрэньне, што сьмерць зьявілася прычынай злачыннага дзеяньня; 2) калі сьмерць наступіла хутка пасля атрымання пакалечаньня, якое здарылася ад якога-небудзь знадворнага мэханічнага ці фізычнага націску; 3) у выпадках самагубства; 4) у выпадках раптоўнай сьмерці ад невядомага прычыны; 5) калі мёртвае цела было знойдзена; 6) калі ёсьць падазрэньне, што сьмерць наступіла з прычыны ўмярцьвеньня ці няўмыснага выгнаньня плода ці няправільнага лячэньня.

4. Забараняецца несць труны з нябожчыкамі адчыненымі ў тых выпадках, калі сьмерць здарылася ад востра-заразных хвароб—халеры, высыпнага (плямістага) тыфусу, воспы, шкарлятыны, ружы, дыфтэрыі, насацізны (сапа) і сібірскага, а таксама ўнясеньне гэткіх трунаў у царкву, кірку і т. п. і пакіданьне іх там, калі да цела памёршага ня былі ўжыты меры пазбаўленьня ад заразы. Ужыцьцё паказаных вышэй мер павінна быць пасьведчана доктарам ці фэльчарам.

Забараняецца перавозка дамоў памёршых ад паказаных вышэй заразных хвароб у больніцах.

5. Дазвол на перавозку трупаў (быўшых ці ня быўшых пахаванымі) з адной акругі ў другую, а таксама ў межах адной і тэй-жа акругі даецца акруговым санітарным доктарам, які павінен з свайго боку паведамляць аб дадзеным ім дазволе санітарнага доктара тэй акругі, куды труп перавозіцца.

6. Выкопваньне трупаў і перавозка трунаў з нябожчыкамі можа быць дазволена пры ўмове дасканалага захаваньня тых правілаў, якія будуць паказаны санітарным наглядам.

7. Трупы памёршых ад незаразлівых хвароб могуць выкопвацца для перавозкі незалежна ад часу пахаваньня. Выкопваньне-ж для перавозкі трупаў памёршых ад востра-заразных хвароб—халеры, плямістага (высыпнага) тыфусу, воспы, шкарлятыны, ружы, дыфтэрыі, насацізны (сапа) і сібірскага, можа дазваляцца не раней чым, праз адзін год пасля пахаваньня.

8. Мёртвыя целы могуць перавозіцца з-за межаў для пахаваньня ў межах БССР з дазволу органаў Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя, аб чым паведамляюцца належныя мытныя органы.

9. Трупы, якія перавозіцца з-за межаў СССР для пахаваньня ў межах БССР, кладуцца ў шчыльна-залітаваную, мэталічную труну, а апош-

ня кладзецца ў шчыльную драўляную. Выкананьне гэтага патрабаваньня сьведчыцца адпаведнымі паўнамоцнымі прадстаўніцтвамі, пасольствамі, місіямі, консульствамі СССР.

10. У выпадку прывозу трупа з-за межаў без належнага дазволу (арт. 8), апошні пахоўваецца на бліжэйшых да мяжы могілках.

Народны Камісар Аховы Здароўя БССР *М. Барсукоў.*

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных Спраў БССР *Я. Кроль.*

24. Абежнік Народнага Камісарыяту Фінансаў і Народнага Камісарыяту Сацыяльнага Забясьпечаньня БССР

пра ўжываньне пастановы СНК БССР за 1 красавіка 1929 г. (прат. пасядж. СНК БССР № 85) „Пра парадак выдачы дапамог непрацздольным членам сем'яў асоб, што прызваны ў Чырвоную Армію“.

1. Сталая грашовая дапамога, якая даецца на падставе пастановы ЦВК і СНК СССР за 31/XII 1926 г. „Аб забясьпечаньні сем'яў грамадзян, якія закліканы на сапраўдную вайсковую службу ў кадравым складзе частак Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі“, пачынаючы з 3 кварталу 1928-29 бюджэтнага году адпаведнымі гарадзкімі саветамі і раённымі выканаўчымі камітэтамі павінна выдавацца за 3 м-цы наперад, не пазьней 10 дня першага месяца кожнага кварталу.

2. Калі да атрымання гэтага абежніку дапамога за красавік м-ц 1929 г. ужо будзе выдадзена, дык да 10 мая 1929 г. выдаць дапамогу за май і чэрвень м-цы.

3. Фінансавым аддзелам і інспэктаром сацыяльнага забясьпечаньня акруговых выканаўчых камітэтаў прасачыць за дакладным і сваечасовым правядзеньнем гэтага абежніку ў жыцьцё.

За Народнага Камісара Фінансаў БССР *М. Кардашэнка.*

Народны Камісар Сацыяльнага Забясьпечаньня
БССР *Масальскі.*

6 красавіка 1929 г.
№ 2402-9/3.

25. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

пра ўстанаўленьне гранічных адпускных цэн на абутак вырабу мясцовай нетрэставанай прамысловасьці БССР.

На падставе п. 1 літ. „в“ і „і“ арт. 3 Палажэньня аб НК Гандлю БССР (З. 3. БССР 1928 г., № 34, арт. 319) і абежнікаў НК Гандлю СССР за 6—10 кастрычніка і 12 лістапада 1928 г. „Аб устанаўленьні цэн на абутак мясцовай прамысловасьці“, Народны Камісарыят Гандлю БССР для адмены свае пастановы за 10 красавіка 1928 г., № 35 пастанаўляе:

І. Устанавіць на ўсёй тэрыторыі БССР наступныя гранічныя адпускныя цэны на абутак выпрацоўкі мясцовай нетрэставанай прамысловасьці БССР (саматужна-прамысловай, працоўных каляктываў,

акруговых выканаўчых камітэтаў, інваліднай) ф-ка склад прадаўца ў запакаваным відзе (у каробках і скрынках):

- а) На боты: ялавия, выцяжныя форменныя, з даўжынёй галянішча 12 вяршкоў, (скураныя паднарады і падклейка ручной работы, фальшывы рант, цвёрды насок) . . . . . 16 р. 20 к. за пару
- б) На такія-ж боты рабочага ўзору, без ранта і цвёрдага наска . . . . . 15 р. 15 к. „ „

Увага. За боты з галянішчамі звыш альбо ніжэй 12 вяршкоў цана адпаведна павышаецца ці паніжаецца на 75 кап. за кожны лішні ці нехапаючы вяршок.

Абутак механічнай выпрацоўкі.

- а) Чаравікі жаночыя, чорныя, хромавыя 26 см. асарт. 78 (цана Белскуртрэсту) 9 р. 80 к. за пару
- Чаравікі жаночыя, чорныя, хромавыя 26 см. асарт. 77 (цана Бельскуртрэсту) 8 „ 80 „ „ „
- б) Чаравікі дзіцячыя да № 25 чорныя, хромавыя цэльны бэрц ці цэльнае аблажэньне. . . . . 6 „ 95 „ „ „
- в) Таксама з адразной саюзкай . . . . . 6 „ 55 „ „ „
- г) На іншыя віды чорнага, хромавага, механічнага абутку (мужчынск. і дзіцячыя) усіх асартымэнтаў, а таксама на парусінавыя—устаанаўляюцца прэйскур. цэны НК Гандлю СССР.

Увага. На дзіцячы абутак шыта-біты цана адпаведна павышаецца на 25 к. за пару.

Абутак шпількавы (ручная работа).

- а) Чаравікі мужчынскія, чорныя, хромавага апойку на драўляных шпільках, цэльны бэрц ці цэльнае аблажэньне, палатняная падкладка, фальш. рант, на шнурках . . . . . 10 р. 60 к. за пару
- б) Чаравікі жаночыя чорныя, хромавага апойку, 25—26 см., цэльны бэрц, ці цэльнае аблажэньне, палатняная падкладка, фальшывы рант, на скураным абсацы . . . . . 10 „ 40 „ „ „

Увага. Чаравікі жаночыя на драўляным абсацы павышаюцца ў цане на 35 к. за пару.

II. Для тых прадпрыемстваў мясц. прамысловасьці, у прыватнасьці, для Віцебскай ф-кі „Самаход“, якія прадавалі раней некаторыя сарты механічнага і шпількавага абутку па цэнах ніжэй цэн, устаноўленых гэтай пастановай, застаюцца ў сіле ранейшыя цэны; павышэньне цэн супроць раней існаваўшых не дапушчаецца.

III. На абутак з каляровага хрому ўсіх сартоў як механічны, так і шпількавы цана адпаведна павышаецца толькі ў разьмеры розьніцы

паміж каштоўнасьцю чорнага і каляровага хрому па цэнах НК Гандлю СССР.

IV. З устаноўленых п. I гэтай пастановы адпускных цэн на абутак—па дагаворах, заключаных з БКС на 1928/29 г., робіцца скідка ў разьмеры 0,50%.

V. Устаноўленыя гэтай пастановай цэны ўваходзяць у сілу з 1/IV-1929 г.

VI. Вінаватыя ў парушэньні гэтай пастановы падлягаюць адказнасьці паводле арт. 202 К. К. БССР.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР *М. Абрамсон.*

Сакратар НК Гандлю БССР *Паплаўскі.*

30 сакавіка 1929 г.
№ 18.

26. Абежнік Народнага Камісарыяту Працы БССР

пра падачу ў Нар. Кам. Працы і яго мясцовыя органы справаздачы аб стане броні-падлеткаў у вытворчых прадпрыемствах на 1-ае мая 1929 г.

Усім прамысловым трэстам і вытворчым прадпрыемствам, не ўваходзячым у склад трэстаў БССР.

1. На падставе пастановы Нар. Кам. Працы СССР за 11 сакавіка 1929 г. № 111 (Изв. НКТ СССР № 14 за 1929 г.) усе прамысловыя трэсты, а таксама тыя вытворчыя прадпрыемствы, якія не ўваходзяць у склад трэстаў і абавязаны падаваць статыстычныя карткі па працы па формах ЦСК №№ 1 і 2, павінны падаць у органы Нар. Кам. Працы аднаразовыя справаздачы аб стане броні-падлеткаў на 1-е мая 1929 г., па паказанай у дадатку форме.

2. Справаздачы падаюцца з захаваньнем правіл запаўненьня належных граф, паказаных у Інструкцыі па запаўненьню гадовай справаздачы аб стане броні-падлеткаў, што падаецца по форме „0“, дада-так да пастановы НКП СССР за 11-III—1929 г. № 110 (Изв. НКТ СССР № 14 за 1929 г., ст. 215).

3. Трэсты і прадпрыемствы (п. 1) падаюць справаздачу ў наступным парадку:

а) трэсты і прадпрыемствы Рэспубліканскага значэньня—у Нар. Кам. Працы БССР не пазьней 1-га чэрвеня 1929 г.,

б) трэсты і прадпрыемствы мясцовага значэньня — у акруговыя інспэкцыі працы—не пазьней 20-га мая 1929 г.

4. Інспэкцыі працы падаюць атрыманыя імі зьвесткі па форме № 0—1 у Нар. Кам. Працы БССР не пазьней 15-га чэрвеня 1929 году. Зводкі па мясцовай прамысловасьці складаюцца па гэтай-жа форме.

Дадатак. Форма справаздачы.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР *Я. Маркулаў.*

Ст. Інспэктар па рэгуляваньні рынку працы БССР *С. Мышалаў.*

30 красавіка 1929 г.
№ 32.

Дадатак.

Форма 0—1.

СПРАВАЗДАЧА

Аб стане броні-падлеткаў на 1 мая 1929 г. (назва трэсту ці паасобнага прадпрыемства).

Адрэс трэсту ці прадпрыемства . . . . .

Галоўныя прадметы вырабу . . . . .

Вытворчае прадпрыемства	Галоўн. вытворч. прадпрыемства	Сыпсачны лік ра- боч. (без часовых і сезонных)	Састаіць у броні		З агульн. ліку саст. у броні 18 г. і старэй.			З агульн. ліку пад- леткаў навучаецца		
			Усяго	У тым ліку	Усяго	У тым ліку		У школах ФЗУ	У брыгадн. вучнёўстве	У індывід. вучнёўстве
						У школ. ФЗУ	Па асоб- на паяжк. і школн. работах шк. ФЗУ			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
I. Сталыя работы										
1.										
2.										
3.										
4.										
Разам . . .										
У тым ліку па вытворчасцях:										
1.										
2.										
3.										
II. Сезонныя работы *)										
1.										
2.										
3.										

*) Паказваецца сярэдні гадовы лік рабочых, паводле інструкцыі па запаўненню гэ-
тае справаздачы.

Адказны Рэдактар . Фрыдман.

ХУТКА ВЫЙДЗЕ З ДРУКУ

К Н І Г А

В. П. СУШЧЫНСКІ

**ЗАКАНАДАЎСТВА
АБ ПРАЦЫ СССР І БССР**

**КОДЭКС ЗАКОНАЎ АБ ПРАЦЫ БССР
З ВЫДАНЫМІ ДЛЯ ЯГО РАЗЬВІЦЬДЯ
ПАСТАНОВАМІ, ІНСТРУКЦЫЯМІ, ТЛУ-
МАЧЭНЬНЯМІ І АБЕЖНІКАМІ.**

Выданьне РВА ЦСПСБ

Прыблізная цана кніжкі 2 рублі

Заказы накіроўваць па адрасу: МЕНСК, ПЛЯЦ ВОЛІ, РВА ЦСПСБ